

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний
університет імені Олександра Довженка

Кафедра іноземних мов та методики викладання

Магістерська робота

ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СТАРШІЙ ШКОЛІ

Виконала: Белосвет К. С.,
магістрантка спеціальності
014 Середня освіта (Англійська
мова і література)
ОПП Середня освіта (Мова і
література (англійська))

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
доцент Д. А. Марєєв

Допущено до захисту
« _____ » _____ 2023 р.

Завідувач кафедри
_____ О.К. Мілютіна

Дата захисту: « _____ » грудня 2023 р.

Оцінка _____ Підпис членів ЕК:

Глухів 2023 рік

Зміст

Вступ.....	3
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади інтеграції мобільних застосунків у навчання іноземної мови	6
1.1. Мобільне навчання як технологія організації освітнього процесу	6
1.2. Можливості використання мобільних пристроїв і додатків на заняттях з англійської мови	11
1.3. Аналіз мобільних додатків для вивчення англійської мови.....	15
Висновки до розділу 1	37
Розділ 2. Використання мобільних додатків для вивчення англійської мови в старших класах закладу загальної середньої освіти.....	38
2.1. Методика використання мобільних застосунків для вивчення англійської мови	38
2.2. Організація та етапи проведення дослідження	45
2.3. Аналіз результатів педагогічного експерименту	65
Висновки до розділу 2	70
ВИСНОВКИ.....	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73
ДОДАТКИ.....	81

Вступ

Сьогодні, в еру цифрових та інформаційних технологій, комп'ютери та інші електронні пристрої стали звичними атрибутами нашого повсякденного життя. Через свою компактність, масовість, практичність мобільні пристрої в останні роки почали займати нові ніші в різних його сферах, зокрема в освіті. Спочатку освітянська спільнота намагалася боротися з присутністю гаджетів у навчальних аудиторіях, оскільки вони нерідко відволікали здобувачів освіти від занять. Проте за правильної організації освітнього процесу інтерактивні засоби навчання з використанням мобільних телефонів і планшетів можуть стати ефективними, що довів, зокрема, Р. Баллагас – один із піонерів упровадження технології «принести свій девайс» (Bring Your Own Device (BYOD)) [29] в заклад освіти для навчання.

Більшість сучасних мобільних пристроїв обладнана різноманітними вбудованими функціями, які сприяють комунікації та використанню мультимедійних можливостей, надаючи учням і студентам ефективний інструмент для опанування іноземною мовою незалежно від того чи це писемне, чи усне спілкування. Деякі з цих вбудованих можливостей надають змогу створювати конспекти, фотографувати, записувати та редагувати аудіо- й відеоматеріали, відправляти та отримувати електронні листи, обмінюватися текстовими й відеоповідомленнями, переглядати вебсторінки.

Особливо важливо в навчанні іноземних мов виокремити самонавчання учнів та їх мотивацію для здобуття нових знань. Для заохочення здобувачів освіти повсякденно вивчати іноземну мову, насамперед англійську як мову міжнародного спілкування, можна використати мобільні пристрої, якими сучасна молодь послуговується чи не щодня.

Доведено, що застосування електронного навчання дозволяє покращити якість освіти, використовуючи світові освітні ресурси та збільшуючи самостійну роботу учнів під час опанування навчального матеріалу.

Впровадження мобільних технологій в освітній процес відкриває широкий спектр можливостей: від спрощення рутинних завдань до зміни педагогічних підходів та застосування нових методів навчання.

Використання мобільних пристроїв в класі дозволяє вчителю активніше взаємодіяти із учнями порівняно з традиційною автономною моделлю навчання на основі вправ. Це передбачає зміну ролі викладача, який не лише передає знання, але й спрямовує здобувачів освіти у використанні технологій для більш ефективного вивчення мови.

Нині мобільні додатки для вивчення іноземних мов набувають великої популярності і мають великий потенціал для покращення ефективності вивчення іноземних мов. Ця тема актуальна і є сферою зацікавлення іноземних (С. Абабнех [24]; С. Алсіед [25]; К. Бітті [31]; Е. Голонка, А. Бовлс, В. Франк, С. Фрейник, Д. Річардсон [42]; Дж. Грего, Р. Веселінов [44]; Х. Хсу, Ч. Лін [47]; Дж. Тракслер [67]; А. Кукульська Хюльме, Л. Норріс, Дж. Хонохью [54]; Г. Трейнин, Денг Кв. [66]; Дж. Шифельбайн [63]) та українських (Н. Андреева [1]; І. Власюк [2]; Т. Ворона, А. Корягіна [3]; В. Гаманюк [4]; А. Красуля [8; 9; 10]; О. Мадаренко [11]; Н. Скрипник [18]; О. Шевчук [21; 22]; Л. Горбатюк [46]) дослідників. Проте, незважаючи на безперервне розширення мобільного навчання як педагогічного інструмента, науковці відзначають недостатню глибину висвітлення цієї проблеми, що зумовлює актуальність цього дослідження.

Мета наукової розвідки – дослідити особливості використання мобільних додатків у процесі навчання англійської мови у старшій школі.

Означена мета передбачає виконання таких **завдань**:

- 1) проаналізувати наукову літературу з теми дослідження та з'ясувати сутність мобільного навчання;
- 2) виокремити та схарактеризувати найбільш популярні мобільні застосунки, якими послуговуються для вивчення англійської мови;
- 3) виявити переваги та недоліки мобільних застосунків для навчання англійської мови;

4) з'ясувати ефективність застосування мобільних додатків для навчання англійської мови.

Об'єкт дослідження – педагогічний потенціал мобільних додатків в освітньому процесі.

Предмет дослідження – навчання англійській мові старшокласників через використання мобільних застосунків.

Методи дослідження:

Теоретичні методи дослідження: аналіз та узагальнення наукової та навчально-методичної літератури щодо інтеграції мобільних технологій у процес вивчення іноземних мов; систематизація та класифікація.

Емпіричні методи дослідження: анкетування та експеримент.

Джерельною базою дослідження стали праці, присвячені проблемі використання мобільних застосунків у процесі вивчення й навчання англійської мови.

Наукова новизна полягає в тому, що проведене комплексне дослідження впливу спеціалізованих мобільних додатків на ефективність засвоєння англійської мови старшокласниками.

Значення роботи полягає у можливості використання його результатів на уроках англійської мови та під час навчання практичного курсу англійської мови в ЗОШ та ЗВО. Крім того, ці результати можуть бути корисні для тих, хто самостійно вивчає мову за допомогою мобільних додатків.

Апробація. Результати наукових пошуків апробовано на 1 конференції (XXIX Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку», 07 грудня 2023 року, у м. Гетеборг (Швеція)) та в 1 публікації.

Структура роботи. Магістерська робота містить вступ, два розділи з висновками до кожного з них, список використаних джерел (67 позицій, із них 45 – іноземними мовами) і додатки. Загальний обсяг – 81 с., з них основного тексту – 72 с.

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади інтеграції мобільних застосунків у навчання іноземної мови

1.1. Мобільне навчання як технологія організації освітнього процесу

Аналіз наукової літератури з теми дослідження засвідчує неоднозначність трактування науковцями поняття «мобільне навчання». Під ним розуміють і «будь-який вид навчання, що відбувається, коли учень не має фіксованого, наперед визначеного місця, або навчання, що відбувається, коли учень використовує для навчання можливості пропонувані мобільних технологій» [32, с. 8], і «електронне навчання за допомогою мобільних пристроїв та безпроводних мереж», та «специфічний вид навчання, в якому сам навчальний процес є географічно та ситуаційно залежним» [19, с. 107]; і навчання, що «базоване на використанні різних портативних електронних засобів, а саме: мобільних телефонів, персональних аудіопристроїв (mp3 / mp4 плеєрів), легких переносних ПК, наприклад, планшетних ПК, нетбуків, невеликих ноутбуків. Окреслений діапазон постійно розширюється, до нього входять ігрові консолі, цифрові диктофони, електронні книги, словники тощо» [15, с. 319]. С. Семеріков, М. Стрюк і Н. Моїсеєнко схильні вважати, що це такий «підхід до навчання, за якого на основі мобільних електронних пристроїв створюється мобільне освітнє середовище, де студенти можуть використовувати їх у якості засобу доступу до навчальних матеріалів, розміщених в Інтернет, будь-де та будь-коли» [16, с. 236].

Таким чином, мобільне навчання можна визначити як процес отримання знань, вмінь чи навичок за допомогою мобільних пристроїв. Ця форма навчання дозволяє отримувати інформацію та здобувати освіту незалежно від місця та часу, що робить її особливо зручною для людей, які ведуть активний спосіб життя або мають обмежений доступ до традиційних засобів навчання.

Мобільне навчання включає в себе використання електронних засобів та дистанційну форму, але його основна відмінність полягає у тому, що воно

використовує мобільні пристрої. Організація освітнього процесу в цьому випадку може відбуватися незалежно від місця, де знаходиться учень, оскільки він використовує портативні технології. Мобільне навчання робить навчальний матеріал доступним у будь-якому місці завдяки мобільним пристроям, що вкрай актуально для нашої держави у період воєнного стану. Важливим аспектом мобільного навчання є фокус на навчанні як такому, а не на технологіях, які лише слугують інструментами для отримання знань.

У мобільному навчанні велику роль відіграють засоби навчання. Т. Брабазон до них відносить:

- телефони: звичайні мобільні телефони, смартфони, комунікатори;
- портативні комп'ютери: ноутбуки, нетбуки, Інтернет-планшети;
- пристрої зберігання та відтворення інформації: електронні «Рідери» (Pocket Book, Amazon Kindle), MP3/MP4 плеєри [34].

При цьому чим більші технічні обмеження вони мають, тим менший їх потенціал застосування для організації освітнього процесу.

За мобільного навчання широко використовують комп'ютерні (електронні) підручники, електронні книги та мобільні підручники як мобільний контент. Мобільний вміст – це цифровий вміст, спеціально адаптований для використання власниками мобільних пристроїв.

Мобільне навчання реалізує принципи відкритої освіти, такі як гнучкість, модульність, незалежність від місця та часу, і використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. У ньому основну роль відіграють такі педагогічні принципи, як використання мультимедійних засобів, інтерактивність та доступність.

Серед особливих і неповторних рис мобільного навчання науковці виділяють такі:

1. Оптимальна доступність освіти: можливість отримання знань за допомогою доступних та ефективних рішень.

2. Гнучкий ритм навчання: можливість індивідуально встановлювати темп навчання, дотримуючись особистих потреб та графіку.

3. Вибіркова конфіденційність: можливість навчання в умовах конфіденційності, що іноді буває недосяжним у процесі користування шкільними комп'ютерами або обладнанням, яке використовують інші особи.

4. Збагачення комунікації в освітньому середовищі: сприяння активному спілкуванню між здобувачами освіти.

5. Відкрита можливість обміну ідеями через текстові повідомлення або участь у миттєвих опитуваннях, що сприяє подоланню сором'язливості та підвищує зацікавленість учнів.

6. Швидкий доступ до аудіоматеріалів або соціальних мереж.

7. Перспективне розширення інтересів за межами навчальної програми завдяки можливостям отримання додаткового контенту через підкасти або безкоштовні освітні ресурси.

8. Фасилітація ефективної комунікації та можливість безпосереднього обміну враженнями від навчання.

9. Діагностування можливих проблем у процесі навчання.

10. Надання психологічної підтримки здобувачам освіти [15, с. 319].

С. Семеріков відзначає такі ключові особливості мобільного навчання:

1. Можливість автоматичної генерації навчального матеріалу залежно від місцезнаходження здобувача освіти, типу гаджету та способу використання його.

2. Розмиття меж між закладом освіти й навколишнім соціумом завдяки можливості використання мобільних пристроїв у навчанні. Це означає, що викладач опиняється в умовах, де матеріал, який раніше був обмежений аудиторією, може бути доповнений матеріалом із зовнішніх джерел [16, с. 236].

До переваг мобільного навчання науковці відносять:

1. Залучення до навчання потенційних учнів із неохоплених раніше прошарків населення.

2. Розширення доступу до навчальних ресурсів для більшої кількості осіб завдяки використанню підкастів, мобільних додатків, блогів та електронних книг, які стають доступними для потенційних здобувачів освіти.

3. Надання підтримки соціально незахищеним групам населення, для яких мобільне навчання може покращити їхню якість життя.

4. Підвищення якості навчання.

5. Пожвавлення навчальної програми, перегляд методів викладання та вдосконалення процесу зворотного зв'язку з учнями.

6. Забезпечення зв'язку між здобувачами освіти та закладом освіти, відстеження навчального прогресу учнів та підтримка переходу до вищого рівня навчання [34].

Утім мобільне навчання має також недоліки:

1. Навчальні програми для мобільних телефонів споживають енергію акумулятора значно швидше, ніж стандартні додатки. Це, до речі, є значною проблемою під час блекаутів в Україні, які виникають внаслідок ракетно-бомбових ударів російських військ по енергетичній інфраструктурі нашої держави.

2. Використання будь-яких гаджетів потребує попереднього навчання щодо встановлення етичних та безпечних відносин з іншими користувачами. На жаль, поки не існує загального рішення, що б допомогло уникнути крадіжки особистих даних, стеження та залякування користувачів.

3. Невеликі сенсорні екрани стали стандартом для багатьох планшетів та смартфонів, але це породжує незручності для навчання. У деяких випадках неадаптовані розміри сторінок і застосунків під роздільну здатність екранів спричиняють неточність реагування на дії та жести користувача, в інших – сенсор реагує надто чутливо на будь-які дотики.

4. Завдяки компактності мобільних пристроїв їх часто гублять або вони стають предметами крадіжок, що може спричинити втрату зв'язку з освітнім контентом.

5. Проблема сумісності між мобільними пристроями залишається актуальною і викликає труднощі для багатьох програмістів. Наразі не існує універсальної платформи для мобільних гаджетів, що робить синхронізацію проєктів надзвичайно складним завданням.

6. Питання зберігання тісно пов'язане з питаннями приватності, безпеки та іншими аспектами [59].

За спостереженнями О. Рогульської та О. Тарасової, існують також виклики у провадженні мобільного навчання в закладах освіти.

1. Часто необхідно переконувати педагогів у важливості та практичному значенні мобільних технологій.

2. Недосвідчені вчителі бояться втратити контроль над освітнім процесом, адже мобільне навчання зазвичай ґрунтується на ініціативі здобувачів освіти, які навчаються за межами класу.

3. Питання авторських прав на електронні дані залишається нерозв'язаним, що може ускладнити вибір необхідної інформації для використання на мобільних пристроях.

4. Створення мобільних додатків потребує підвищеної кваліфікації фахівців або залучення нових професіоналів.

5. Вчителям не завжди вистачає компетентності для надання учням можливостей використовувати мобільне навчання. Зокрема, здобувачі освіти можуть бути знайомі з використанням мобільних пристроїв у повсякденному житті, але не завжди володіють навичками використання їх для навчальних цілей.

6. Технічні обмеження: мобільний пристрій для тривалого використання вимагає частого заряджання. Є також фінансові витрати, які полягають у забезпеченні пристроїв мобільним інтернетом [15, с. 319 – 320].

Враховавши переваги й недоліки мобільного навчання, можемо відзначити, що його упровадження в освітній процес сприятиме підвищенню його ефективності, зростанню рівня контролю над прогресом учнів, що зрештою призведе до досягнення значних позитивних результатів у навчанні.

1.2. Можливості використання мобільних пристроїв і додатків на заняттях з англійської мови

Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та мобільних пристроїв є одним з найзручніших і ефективних способів отримання інформації, зокрема тієї, що стосується освіти. В [20, с. 99] підкреслюється, що сучасна педагогіка не може обійтися без застосування комп'ютерних технологій для навчання різних предметів на всіх етапах і в різних типах закладів освіти. Сьогодні педагогічні спільноти інтенсивно розглядають можливість застосування мобільних технологій у практику викладання іноземних мов, у т.ч. англійської.

Шляхом комбінування аудіо, графіки, анімації та текстових ефектів можна успішно створювати імітацію поглибленого занурення у живе мовне середовище, використовуючи сучасні лінгвістичні, технологічні, методичні та педагогічні підходи.

Дослідження Ф. Хаддеджа та С. Лагтенмана показали, що використання мобільного навчання може бути корисним за дистанційної форми організації освітнього процесу: 70 % студентів, що вивчають німецьку мову, та 85 % студентів, що вивчають австралійську мову, підтвердили ефективність використання мобільного навчання [51]. Про користь мобільних пристроїв під час вивчення англійської мови свідчать результати іншого дослідження, проведено серед першокурсників Університету Султана Кабуса (Оман). Згідно з результатами цього дослідження, 36,6 % респондентів вважають, що мобільні телефони корисні для навчання, 26,9 % вважають, що вони допомагають краще планувати навчання, і 39,8 % вважають, що мобільні телефони збільшують продуктивність у навчанні [23].

Ефективність дистанційного навчання ґрунтується на тому, що здобувачі освіти відчують справжню потребу в поглибленому засвоєнні знань і мають можливість працювати з навчальними матеріалами у власному індивідуальному ритмі та обсязі. Ці технології включають великий

асортимент комп'ютерних навчальних програм та електронних підручників, які доступні учням завдяки глобальним та місцевим комп'ютерним мережам [15, с. 319]. Не менш практичними є мобільні додатки через інтуїтивний інтерфейс, взаємодію з користувачами; вони виявилися дієвими інструментами для мобільного навчання в процесі вивчення іноземної мови.

В. Жуковський та К. Сімак здійснили систематизацію мобільних додатків, які можна використовувати в навчанні англійської мови для учнів, за такими критеріями [5]:

1. За цільовим призначенням: навчання лексики, граматики, вимови, розвиток навичок читання, письма, слухання та усного мовлення, використання словників для перекладу, а також для підготовки до міжнародних тестів.

2. Залежно від вікової категорії користувачів: діти, студенти, дорослі тощо, які вивчають англійську мову.

3. Відповідно до операційних систем: Android, iOS.

4. За джерелом завантаження: Google Play для Android, App Store для iOS тощо.

5. Залежно від доступності: безкоштовні або платні.

6. За популярністю серед користувачів.

Використання мобільних технологій стало одним із сучасних методів опанування англійської мови. Цей підхід відзначається високою інформативністю, візуальністю та інтенсивністю навчання, що активізує освітню діяльність учнів.

Мобільні застосунки наразі надають безліч можливостей для навчання англійської мови, які раніше були недоступні. Вони розширюють можливості інтерактивного навчання та забезпечують доступ до багатого мультимедійного контенту, що підвищує інтенсивність навчання та робить його більш індивідуалізованим. Майже на кожному уроці можна впровадити різноманітні можливості мобільних додатків, зокрема для введення та опрацювання нового матеріалу; перевірки засвоєного фонетичного,

лексичного та граматичного матеріалу; проведення аудіювання за допомогою аудіо- та відеоматеріалів; створення словників для відповідного навчального матеріалу тощо.

Вивчення англійської мови із використанням мобільних пристроїв і застосунків є відносно новим способом інтенсифікації освітнього процесу, підвищення його якості та мотивації учнів.

Науковці вказують, що упровадження в освітній процес мобільних пристроїв з їх технологічними можливостями є важливою умовою успішного вивчення англійської мови та виразником компетентності педагога [49, с. 62].

Використання мобільного телефону для навчання іноземної мови отримало назву MALL (від англ. Mobile-assisted language learning). Відмінність цього підходу від змішаного навчання, яке може передбачати використання стаціонарних комп'ютерів, полягає в тому, що MALL акцентує увагу на використанні саме мобільних пристроїв, таких як смартфон, планшет тощо.

Мобільні пристрої уможливають використання інформаційних технологій, які сприяють стимулюванню пізнавальної активності здобувачів освіти, унаочнюють мовний матеріал, дозволяють диференціювати завдання залежно від індивідуальних потреб учнів за допомогою мобільних додатків. Такі застосунки дають змогу вивчити лексику, граматику іноземної мови, націлені на формування комунікативних умінь [33; 39, с. 10; 60].

Ще однією перевагою навчання через використання мобільних пристроїв – це можливість вибору місця та часу засвоєння знань. Мобільні пристрої є портативними, тому їх можна завжди брати з собою та мати постійний доступ до навчальних матеріалів [65].

Завдяки сенсорним екранам користувачі можуть використовувати жести для взаємодії з візуальними матеріалами, чим підвищується інтерактивність освітнього процесу [43]. Додатково мобільні пристрої надають змогу користувачам проходити різноманітні тести і завдання для перевірки знань,

доступні через мобільні програми, включаючи навчальні застосунки для вивчення мов.

Вважаємо за необхідне наголосити й на тому, що під час користування мобільними засобами, особливо за успішного та захопливого виконання завдань, в учнів виникають позитивні емоції, що спонукає їх до вивчення навчального предмета. Дослідники відзначають, що використання мобільних пристроїв у навчальному процесі призводить до підвищення рівня мотивації учнів [52, с. 24]. Цю тенденцію можна пояснити тим, що мобільні технології активно використовують візуальні засоби і це допомагає утримувати увагу учнів, поліпшувати процес засвоєння знань.

Мобільні технології також дозволяють забезпечити негайний зворотний зв'язок. Перевірка завдань у мобільних додатках забирає мало часу і надає можливість миттєво оцінювати знання учнів. Зв'язок має велике значення на всіх етапах навчання інформаційних технологій, і відсутність його може негативно вплинути на якість освіти [40].

Використання мобільних технологій може підвищити якість освітнього процесу, сприяти інклюзивному навчанню та забезпечити рівні можливості доступу до освіти, надаючи можливість використовувати нові інформаційні технології як додатковий метод навчання у найбільш зручний час [28, с. 28].

Відповідно до програми з англійської мови для 10 – 11 класів [13] учні повинні вміти:

- описувати життєві події, проблеми, власні досягнення тощо;
- висловлювати емоційне ставлення до ситуації або предмета обговорення;
- порівнювати (звичаї, традиції, стилі життя тощо);
- обговорювати перспективи, давати поради, реагувати на поради інших;
- висловлювати й аргументувати власну точку зору;
- вступати в дискусію, привертаючи увагу співрозмовника;
- підтримувати дискусію, розгортаючи її зміст, уточнюючи, вносячи корективи у висловлення співрозмовників або змінюючи тему розмови;

- висловлювати побажання;
- демонструвати зацікавленість у предметі розмови;
- підводити підсумки обговорення;
- завершувати розмову.

Також вони повинні набути певних лексичних та граматичних знань.

І якраз мобільні додатки для вивчення англійської мови переважно містять завдання, які спрямовані на збагачення лексикону користувачів, формування граматичних навичок і розвитку їх комунікативної та іншомовної компетентностей. У зв'язку з цим використання мобільних застосунків може позитивно вплинути на якість засвоєння навчального матеріалу.

Таким чином, використання спеціалізованих мобільних додатків для вивчення англійської мови активізує та покращує процес її вивчення, сприяє формуванню стійких мовних навичок, зокрема комунікативних, може суттєво поліпшити якість навчання здобувачі освіти. За групового вивчення англійської мови з використанням мобільних додатків викладачеві легше відстежувати прогрес учнів, що сприяє покращенню контролю з його сторони.

1.3. Аналіз мобільних додатків для вивчення англійської мови

Вивчення англійської мови за допомогою мобільних пристроїв є відносно новим, але водночас дуже ефективним способом її засвоєння. Чимало людей користується своїми гаджетами щоденно, що може вплинути на неперервність освітнього процесу. Це сприяє активізації уваги до мовного матеріалу та інтенсифікації навчання.

Аналіз магазину додатків для мобільних пристроїв на платформі Android та iOS засвідчує широку популярність мобільних застосунків, які орієнтовані на вивчення іноземних мов.

Babbel

Незважаючи на те, що Babbel насамперед розширює користувачам словниковий запас для щоденного спілкування та використовує технологію розпізнавання мови з метою вдосконалення вимови, додаток також надає корисні пояснення граматичних концепцій на рідній мові користувачів для полегшення розуміння.

Кожний урок у Babbel розпочинається діалогом, в якому запропоновано слухати та читати розмову між носіями мови, а потім вивчати слова, граматику та вимову, базуючись на цьому діалозі.

Babbel пропонує різні типи вправ, включаючи доповнення речень, відповідність слів із перекладом їх і практику усного мовлення. Це допомагає зрозуміти, як мову використовують на практиці в щоденному житті. Крім того, програма вміє розпізнавати мову користувача, що допомагає поліпшити його вимову.

Мобільний застосунок Babbel надає можливість негайно реагувати на мову користувача (навіть за наявності недосконалої вимови). Додатково використовують повтори для кращого запам'ятовування нових слів та фраз. Тематика уроків охоплює широкий спектр комунікативних тем, включаючи вітання, фрази для подорожей, бізнесу та культурних подій.

Попри велику функціональність, можемо виділити такий недолік додатка, як відсутність доступу до важливого контенту та функцій без платної підписки (проте на період війни для українців ці функції удоступнені безкоштовно).

Крім того, на мобільному пристрої користувач не може виправити свої помилки, а це означає, що він може досить легко пройти уроки, не вдаючись до нових правил.

Babbel - Вивчення мов

Babbel

Покупки через додаток

4,6★
928 тис. відгуки

50 млн+
Завантаження

Вибір редакції

Для всіх вікових груп

Установити

Надсилати

Додати в список бажань

Цей додаток доступний для деяких ваших пристроїв

Цим контентом можна ділитися з учасниками сімейної групи. [Докладніше про Сімейну бібліотеку.](#)

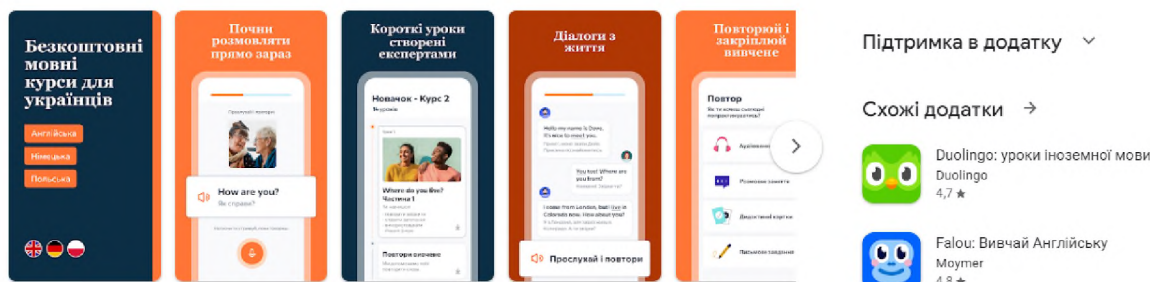

Рис. 1.1. Скриншот сторінки Babel у Google Play

BBC Learning English

Цей застосунок розроблений Британською радіомовною корпорацією BBC. Він пропонує навчальний контент у формі новин, розповідей та відео, охоплюючи такі аспекти як граматику, вимова, аудіювання та поповнення словникового запасу.

Матеріали, які подають у цьому додаткові, стануть корисними для учнів, які володіють англійською мовою на різних рівнях: від початківців до висококваліфікованих користувачів.

Уроки містять вікторини, що дозволяють перевірити, наскільки користувачі розуміють матеріал та як вони його засвоїли. Аудіоматеріали, що використовують у застосунку, допомагають краще розуміти слова на слух і ознайомлюватися з відтінками значень і акцентами.

Після завантаження програми користувачі мають можливість вибрати цікавий розділ, де вони можуть переглядати та зберігати уроки. Запропоновано також тести для самоперевірки. Користувачі можуть слухати аудіоматеріали та переглядати стенограми, покращуючи свої навички

аудіювання. Важливим є культурологічний підхід додатка: він ознайомлює про культуру Великій Британії, що стане в пригоді тим, хто планує подорожувати або працювати у цій країні.

Мовна інструкція в додаткові зрозуміла та точна, а навчальний матеріал актуальний та добре структурований. Програма щодня оновлюється новими уроками, гарантуючи користувачам постійний доступ до свіжого матеріалу для вивчення.

Перевагою цього додатка є те, що він безкоштовний для закріплення матеріалу і не адаптується до рівня користувача або його прогресу. Застосунок сприяє розвитку навичок аудіювання, але не надає можливостей для розмовної практики.

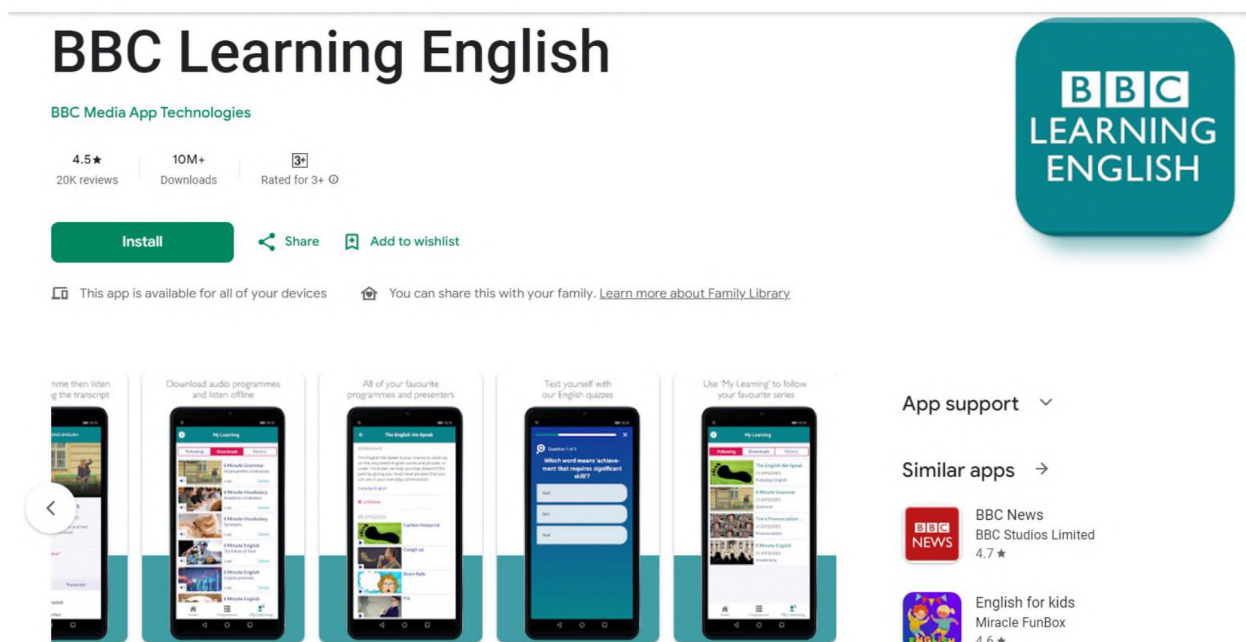

Рис. 1.2. Скриншот сторінки BBC Learning English у Google Play

Busuu

Busuu – це по суті освітня платформа з чіткою структурою, яка охоплює всі аспекти мови, зокрема, лексику, граматику, письмо, аудіювання, читання та усне мовлення. Користувачі можуть вдосконалювати свої навички вимови,

записуючи свій голос і порівнюючи його з вимовою носіїв мови. Вони також можуть отримувати цінні відгуки щодо своїх письмових та усних вправ завдяки соціальним мережам.

Платформа автоматично створює індивідуальну освітню траєкторію, враховуючи мету вивчення іноземної мови користувачем. Для українців доступні безкоштовні 90 днів преміум-підписки, і ці терміни можуть бути подовжені через воєнний стан. Важливо, що Busuu надає сертифікати про успішне завершення курсу, визнані відомою освітньою компанією McGraw-Hill Education.

На платформі є багато безкоштовного вмісту, але все ж деякі уроки та граматичні блоки доступні лише за підпискою преміум. Незважаючи на можливість залишати та отримувати відгуки, ця платформа не надає можливості для живого спілкування.

Busuu: вивчення мов

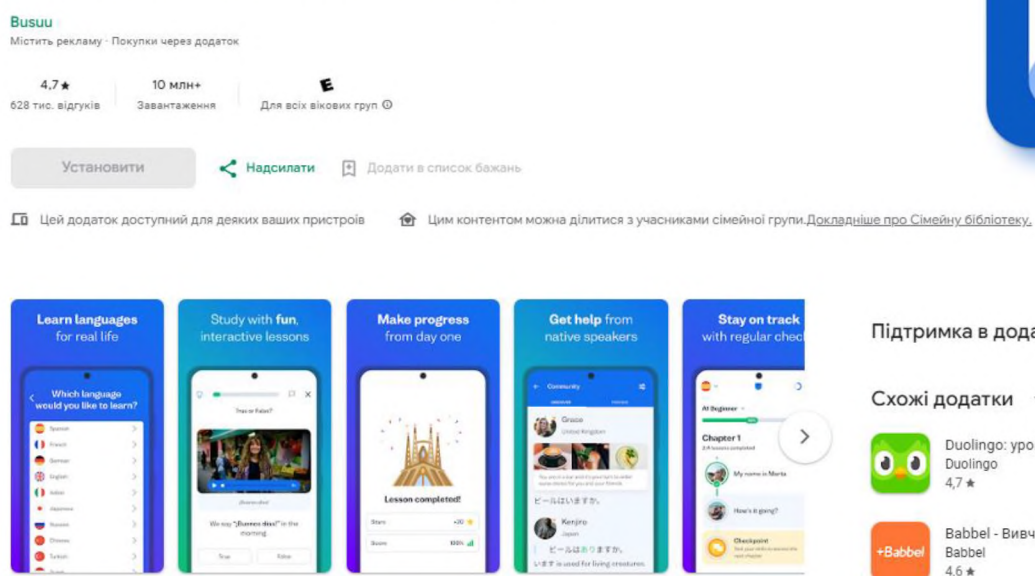

Рис. 1.3. Скриншот сторінки Busuu в Google Play

Duolingo

Цю програму вважають однією з найкращих для вивчення англійської мови через свій ігровий інтерфейс. Застосунок уможливорює для користувача

накопичення балів, підвищення рівня та отримання нагород, що спонукає активізувати навчальну діяльність. Мобільний даток адаптує контент до рівня користувача (який установлюють після складання тесту на визначення фактичного рівня знань), вибудовуючи для нього індивідуальну траєкторію навчання та спонукаючи його до регулярних занять, а також дозволяє відстежити, скільки днів поспіль використовують Duolingo. Це програмне забезпечення для мобільних пристроїв дає змогу вдосконалити навички читання, письма, усної мови та аудіювання.

Duolingo дуже простий і зручний у користуванні. Повторення допомагають ефективно запам'ятовувати слова та виконувати вправи. Значна частина вмісту доступна безкоштовно. Проте в додатку часто використовують речення, які, хоч і корисні, не завжди точно відтворюють натуральну англійську вимову.

Кожен розділ присвячений певній лексичній чи граматичній темі, вивчення яких нерідко супроводжується аудіокліпами з повільною вимовою. Після опрацювання матеріалу користувачеві пропонується здійснити переклад фраз, дати відповіді на питання тощо.

Мобільний застосунок допомагає підтримувати зв'язок з мовою в ті дні, коли користувач не може приділити заняттю більше п'яти або десяти хвилин.

Duolingo також має низку додаткових інструментів і ресурсів для тих, хто вивчає мови. Це, наприклад, Tinycards (їхня програма для карток), підкасти та мовні форуми Duolingo.

Головними недоліками цього застосунку, на наш погляд, є обмежені можливості для практики реальних розмов; безкоштовна версія містить рекламу; головно курс, уміщений в додатку, розраховуваний на початківців та учнів середнього рівня володіння англійської мови.

Duolingo: уроки іноземної МОВИ

Duolingo

Містить рекламу · Покупки через додаток

4,7★ 100 млн+
19 млн відгуки Завантаження Вибір редакції Для всіх вікових груп

Установити

Надіслати

Додати в список бажань

Цей додаток доступний для всіх ваших пристроїв Цим контентом можна ділитися з учасниками сімейної групи. Докладніше про Сімейну бібліотеку.

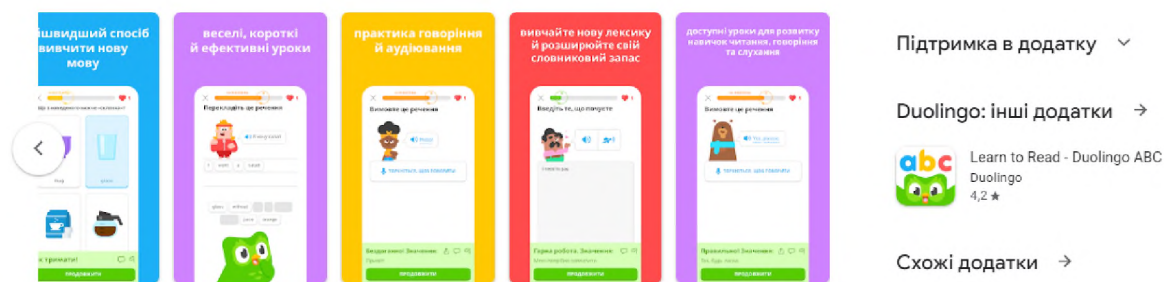

Рис. 1.4. Скриншот сторінки Duoingo в Google Play

EWA

Навчання в EWA побудоване таким чином, щоб вивчати не якісь випадкові слова, а лише ті, що зустрічаються у конкретному фільмі чи серіалі. Користувач самостійно вибирає, які фільми (серіали) будуть використовуватися як навчальні матеріали, або відзначає улюблені жанри, а додаток сам показує рекомендації.

Після обрання відеоконтенту EWA пропонує скласти список слів та фраз для їх вивчення перед переглядом. Засвоєння лексики відбувається через демонстрацію слів із відповідними малюнками до них, після цього подають їх вимову і наводять приклади застосування в контексті. Після вивчення слів обов'язкові вправи: вибрати правильний переклад, зіставити англійське слово з українським відповідником, скласти з літер слово.

Після вивчення нових слів користувач відпрацьовує їх на практиці, переглянувши відеоролик, що сприяє міцному засвоєнню лексики.

Ще однією з особливостей застосунку EWA є чати з героями фільмів/мультфільмів. Щодня користувачеві писатиме вигаданий персонаж, пропонуючи вступити з ним у дискусію англійською.

Також заняття англійською мовою можливі через засвоєння тематичних курсів, наприклад, «Кохання та стосунки», «Подорожі», «Кар'єра». Учні пропонують слово або фразу з перекладом, а потім подають короткий відеоролик із використанням цього слова чи фрази.

Недоліком застосунку є нав'язлива реклама в безкоштовній версії.

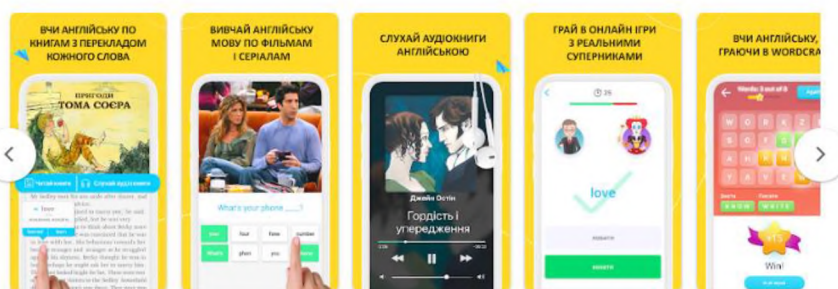
EWA: Вивчати англійську мову

Lithium Lab Pte Ltd
Покупки через додаток

4.8★ 730 тис. відгуки | 10 млн+ Завантаження | Для всіх від 10 років

Установити на інших пристроях | Надсилати

Цей додаток доступний для деяких ваших пристроїв | Цим контентом можна ділитися з учасниками сімейної групи. Докладніше про Сімейну бібліотеку.

Підтримка в додатку

Додатки, варті уваги

TikTok
TikTok Pte. Ltd.
4,3★

Duolingo: уроки іноземної мови
Duolingo
4,7★

Рис. 1.5. Скриншот сторінки EWA в Google Play

Grammarly

Цей інструмент використовує штучний інтелект для перевірки та виправлення граматичних, пунктуаційних і орфографічних помилок у тексті. Хоча це не звичайний засіб для навчання мови, він може бути надзвичайно корисним для тих, хто не володіє відмінними навичками письма.

Застосунок коригує помилки в реальному часі, сприяючи розумінню виправлень та покращенню навичок під час написання.

На відміну від звичайних інструментів перевірки орфографії, Grammarly розуміє контекст тексту та може виправляти навіть найскладніші неточності. Крім базових виправлень граматики та правопису, програма надає рекомендації для покращення структури тексту, щоб він був більш схожий на мову носіїв.

Grammarly також пропонує синоніми для розширення лексичного розмаїття та уникнення повторень, а також виявляє надмірну формальність і пропонує виправлення. Після створення облікового запису користувач може вводити текст безпосередньо в онлайн-редакторі Grammarly або встановити безкоштовне розширення для браузера, яке автоматично перевіряє текст, коли вводять його в будь-яке текстове поле в браузері, включаючи соціальні мережі, електронну пошту та Google Документи.

Програма пропонує безкоштовну версію з основними правками граматики, правопису та пунктуації. Водночас, щоб мати розширені рекомендації, необхідно придбати преміум-версію.

Grammarly - Writing Assistant

Grammarly, Inc.
Покупки через додаток

4,3★
205 тис. відгуків

10 млн+
Завантаження

Е
Для всіх вікових груп

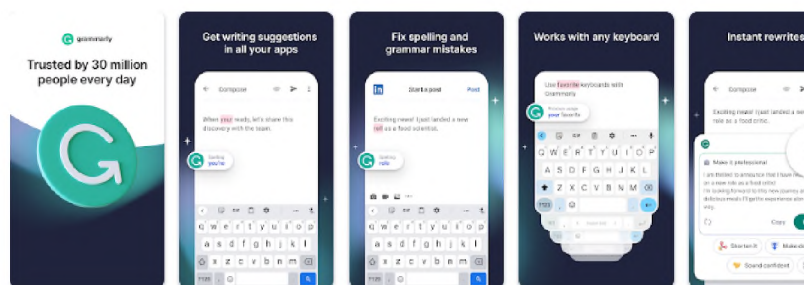
Установити

Надсилати

Додати в список бажань

Цей додаток доступний для деяких ваших пристроїв

Цим контентом можна ділитися з учасниками сімейної групи. Докладніше про Сімейну бібліотеку.

Підтримка в додатку

Схожі додатки

Ask AI - Chat with Chatbot
Codeway Dijital
4,5★

DeepL Переклад
DeepL SE
4,7★

Рис. 1.6. Скриншот сторінки Grammarly в Google Play

Lingualeo

Мобільний застосунок LinguaLeo можна віднести до одного з найкращих інструментів вивчення англійської мови. Він підходить для користувачів із різним рівнем володіння англійської мови, насамперед тих, хто тільки починає її вивчення. Додаток пропонує інтуїтивний і зручний інтерфейс, а також заохочує користувачів оволодівати англійською мовою гарючись, дозволяючи їм розвивати та доглядати за своїм вірним «Левом», відкриваючи для себе нові аспекти мови. Для початківців LinguaLeo дозволяє вибудувати індивідуальні схеми навчання, приділяє велику увагу граматиці та розширенню словникового запасу, що робить його особливо цінним інструментом для навчання.

Застосунок пропонує пройти початковий рівень тесту, а потім послідовно ускладнює завдання, сприяючи прогресу в навчанні користувача.

LinguaLeo містить велику за обсягом колекцію текстів, відео та пісень з інтерактивними вправами. За такого підходу можна послуговуватися різними стилями навчання для забезпечення різноманітності та підтримки інтересу. У застосунку доступні різноманітні уроки граматики та можливості розширити словниковий запас.

LinguaLeo містить інструментарій, що надає можливість практикувати мовні навички за допомогою ігор, таких як відповідність, заповнення пропусків у реченнях та вікторини. Це ж сприяє заповненню слів.

Додаток пропонує кілька напрямів навчання, такі як «Подорожі», «Ділова англійська» та «Базова англійська», що дозволяє учням фокусуватися на конкретних галузях. Для спрощеного навчання також є вбудований словник, який дозволяє користувачам швидко знаходити нові слова та зберігати їх для подальшого повторення.

До слабких сторін цього застосунку можна віднести обмежені можливості для практикування усного спілкування. Крім того, для оптимальної роботи додаток потребує постійного та стабільного підключення до Інтернету, що в

умовах воєнного стану та блекаутів з відсутністю зв'язку ускладнює користування застосунком.

Англійська з Lingualeo

Lingualeo LLC
Покупки через додаток

4,6★
354 тис. відгуків

10 млн+
Завантаження

E
Для всіх вікових груп

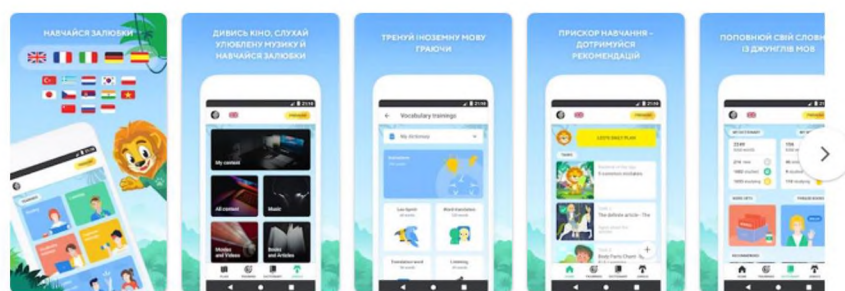
Установити

Надсилати

Додати в список бажань

Цей додаток доступний для всіх ваших пристроїв

Цим контентом можна ділитися з учасниками сімейної групи. [Докладніше про Сімейну бібліотеку.](#)

Підтримка в додатку

Схожі додатки

Simpler: учить английский язык
Goodyzrn
4,7★

Learn English Speak Language
LuvLingua
4,4★

Рис. 1.7. Скриншот сторінки Lingualeo в Google Play

Memrise

У Memrise велику увагу приділяють повторенню і візуалізації, що буде корисно як для початківців, так і для поліглотів. Застосунок містить відеоматеріали з носіями мови, що дозволяє новачкам слухати фрази у повсякденних розмовах. Крім того, слова порівнюють із зображеннями або іншими словами, схожими за звучанням на рідній мові користувачів, що сприяє запам'ятовуванню нової лексики.

Кожен урок передбачає вивчення нових слів або фраз, після чого користувач повинен намагатися їх запам'ятати. Також доступні відеокліпи з носіями мови для отримання уявлення про реальну вимову.

Memrise також надає можливість створення власних курсів. Крім того, програма відстежує прогрес учня за допомогою кольорової системи, яка вказує на точність у взаємодії з новими фразами.

Недоліки: Memrise пропонує контент, який охоплює словниковий запас та вимову, але вивчення граматики поверхове, тому новачкам, які не знайомі з англійською граматикою, може знадобитися додаткова підтримка; кількість безкоштовного контенту обмежена. Варто також підкреслити, що функціонал застосунку відрізняється залежно від версії програми (вебверсія, iOS або Android).

Рис. 1.8. Скриншот сторінки Memrise в Google Play

Mondly

Mondly є популярним додатком для вивчення мов, який використовує гейміфіковані методи навчання. Він містить такі завдання: співставлення фраз із зображеннями, пошук правильних відповідей, вибір точних перекладів, перестановку слів у реченнях та відповіді на запитання з кількома варіантами відповідей. Що особливо зацікавлює, це наявність чат-бота, який дозволяє

користувачам брати участь у реальних розмовах та записувати свої відповіді ГОЛОСОМ.

Оскільки додаток побудований із використанням гейміфікації, він пропонує захопливі ігри, використовуючи технологію розпізнавання мовлення, а також відстежує прогрес з навчання, надаючи статистику, бали та таблиці лідерів. Утім той матеріал, який пропонують засвоїти, насамперед підходить початківцям.

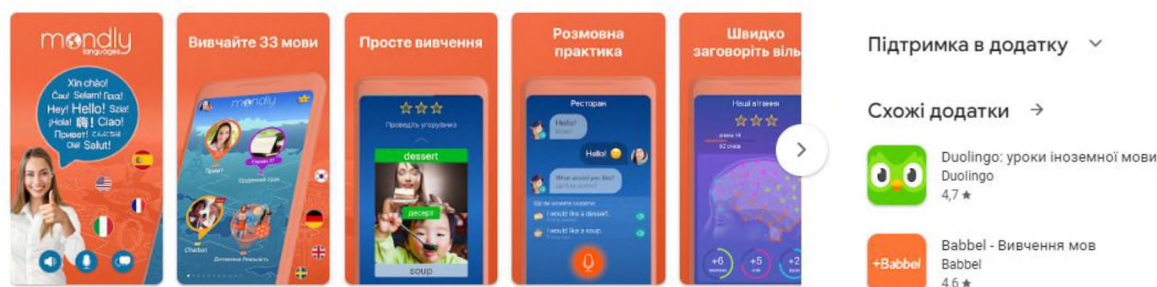
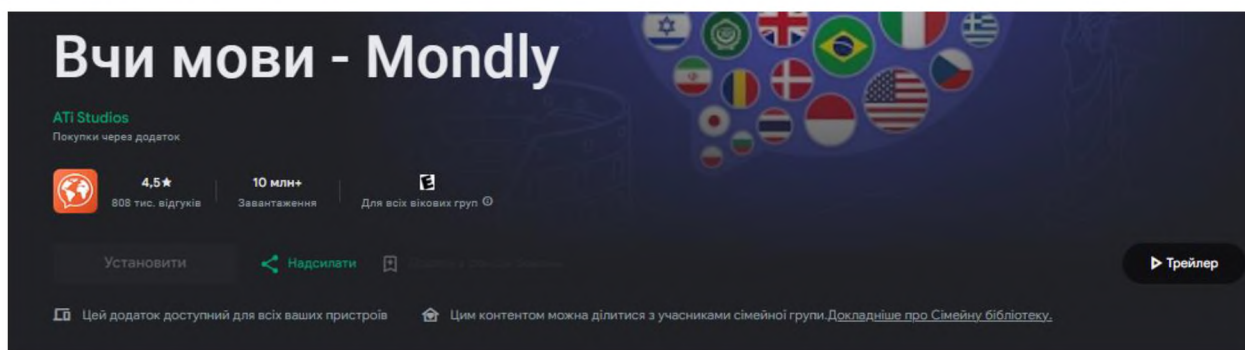

Рис. 1.9. Скриншот сторінки Mondly в Google Play

Mosalingua

Застосунок Mosalingua дає змогу прослуховувати вимову носіїв мови, записувати себе і зіставляти два аудіофайли. Користувач може виконувати інші корисні завдання, такі як співставлення слів із зображеннями та відповіді на запитання. Крім того, у розділі про подорожі удоступнені аудіодіалоги на цільовій мові, які супроводжують ілюстрації, розшифровки та картки. Однак доступ для певних корисних функцій і контенту надають тільки після платного оновлення.

MosaLingua – TOEIC® Test Prep

MosaLingua (digiSchool)

Покупки через додаток

50 тис.+
Завантаження Для підлітків

Установити

Надіслати

Додати в список бажань

Цей додаток доступний для всіх ваших пристроїв

Цим контентом можна ділитися з учасниками сімейної групи. Докладніше про Сімейну бібліотеку.

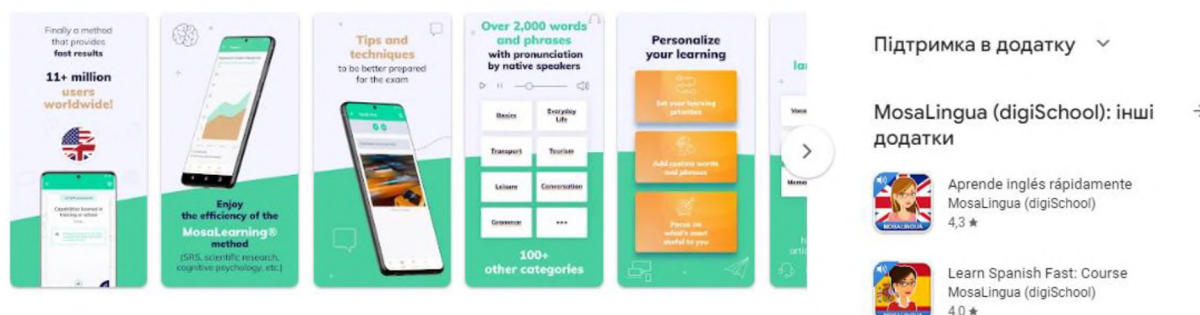

Рис. 1.10. Скриншот сторінки Mosalingua в Google Play

Preply

Preply, на нашу думку, є одним із найкращих додатків для вивчення англійської мови, адже за його допомогою можна приєднатися до професійних репетиторів, які надають приватні відеоуроки. Завдяки вбудованій функції пошуку користувач має змогу обирати досвідчених викладачів, враховуючи такі важливі фактори, як рівень володіння мовою, доступність, вартість занять та популярність.

Між заняттями є змога практикувати свої навички, проходячи різноманітні курси, включаючи граматику, бізнес-англійську, підготовку до життя за кордоном та підготовку до іспитів. Ці курси доступні для користувачів, які мають різні рівні володіння іноземною мовою – початковий, середній і високий. Застосунок дає змогу додавати нові слова зі своїх занять та вправлятися в них, аби їх краще запам'ятати.

Preply також надає інструменти, які допомагають зберегти мотивацію, вдосконалювати навички поза уроками та мати доступ до засобів для

регулярної практики мови. Ефективними та важливими є також індивідуальні настанови від репетиторів та швидкий зворотній зв'язок.

Основним недоліком застосунку є відсутність безкоштовного контенту, оскільки робота ведеться з індивідуальними репетиторами, які працюють виключно за плату.

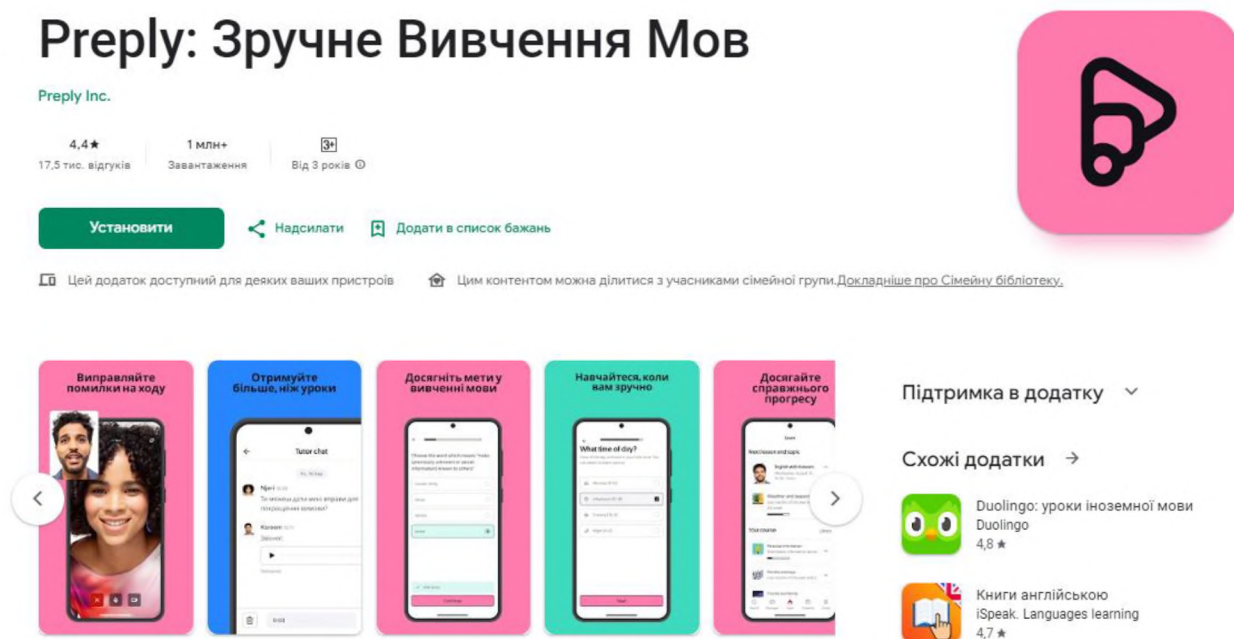

Рис. 1.11. Скриншот сторінки Preply в Google Play

Rosetta Stone

Програма Rosetta Stone дозволяє вивчити англійську мову за допомогою асоціацій і повторень без перекладу, що сприяє розвитку інстинктивних мовних навичок. Цей метод особливо корисний для початківців, середнього рівня та просунутих учнів, які бажають покращити свої знання.

Проте для деяких людей навчання англійською без перекладу може бути не найкращим вибором. Методологія Rosetta Stone акцентується на навичках аудіювання та читання, і не сприяє розвитку розмовних навичок та розумінню граматики.

Rosetta Stone допомагає учням думати англійською та стимулює до розмови. Програма має технологію розпізнавання мови TruAccent, що

допомагає говорити природніше. Проте підхід до вивчення граматики не є головною фокусною точкою застосунку.

Уроки містять аудіозаписи, зображення та ігри на відповідність.

Rosetta Stone доступна за плату, яка є відносно високою порівняно з іншими додатками для вивчення мови: щоб отримати доступ до всього контенту, користувачі повинні заплатити \$36 за 3-місячну передплату (одна мова), \$145 за річну передплату (необмежену кількість мов) або \$299 за довічну передплату (необмежену кількість мов). Уроки розділені на блоки, де користувачам доводиться зіставляти слова з картинками, повторювати фрази та доповнювати речення.

Оскільки програма Rosetta Stone була розроблена як повноцінний онлайн-курс, роль педагога в ній обмежена функцією модератора, що відповідає за управління, та консультанта-тьютора, який надає додаткову підтримку. Крім того, в системі навчання Rosetta Stone Advantage існує функція адміністратора, яка дозволяє реєструвати нових користувачів та контролювати доступ до функціоналу програми. Тьютор має можливість переглядати результати кожного студента в групі, надсилати та отримувати особисті повідомлення і виставляти завдання. Модератор формує групу, відстежує прогрес та активність як студентів, так і викладачів. Ці ролі, разом із роллю студента, можуть виконуватися однією особою.

До недоліків застосунку можемо віднести такі:

- висока вартість доступу до всього контенту й відсутність перекладу українською;
 - матеріал розбитий за темами, не пов'язаними в єдину систему;
 - завдання в лексичних блоках найчастіше вибиваються з теми і не рідко не відповідають заявленому рівню складності;
 - граматику подано непослідовно, що не сприяє системному засвоєнню
- ii.

Rosetta Stone: Learn, Practice

Rosetta Stone Ltd
Покупки через додаток

4.7 ★ 369 тис. відгуків
10 млн+ Завантаження
Вибір редакції
Для всіх вікових груп

Установити Надсилати Додати в список бажань

Цей додаток доступний для всіх ваших пристроїв Цим контентом можна ділитися з учасниками сімейної групи [Докладніше про Сімейну бібліотеку](#)

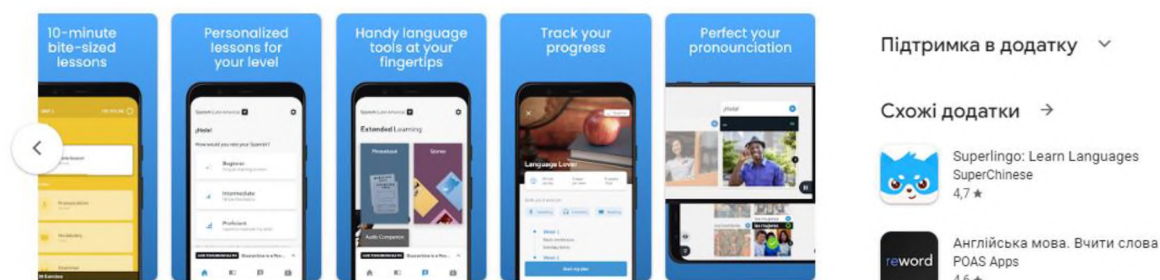

Рис. 1.12. Скриншот сторінки Rosetta Stone в Google Play

Speakly

Цей застосунок сприяє головно засвоєнню лексики англійської мови через тестування та питання з варіантами відповідей. Преміум-план має більші можливості, розвиваючи мовні навички користувача через використання технології розпізнавання мови. Додаткові можливості також містять вправи з прослуховування текстів, тести на оцінювання рівня знань та посібники з граматики.

Загалом Speakly навчає мові з контексту та природним чином.

Весь процес навчання проводиться за допомогою алгоритмів Speakly, які безпосередньо аналізують дії користувача під час навчання та коригують процес засвоєння знань таким чином, щоб він поєднувався із стилем учня та його пам'яттю.

Недоліком цього мобільного додатка, на нашу думку, є замала увага до граматики іноземної мови.

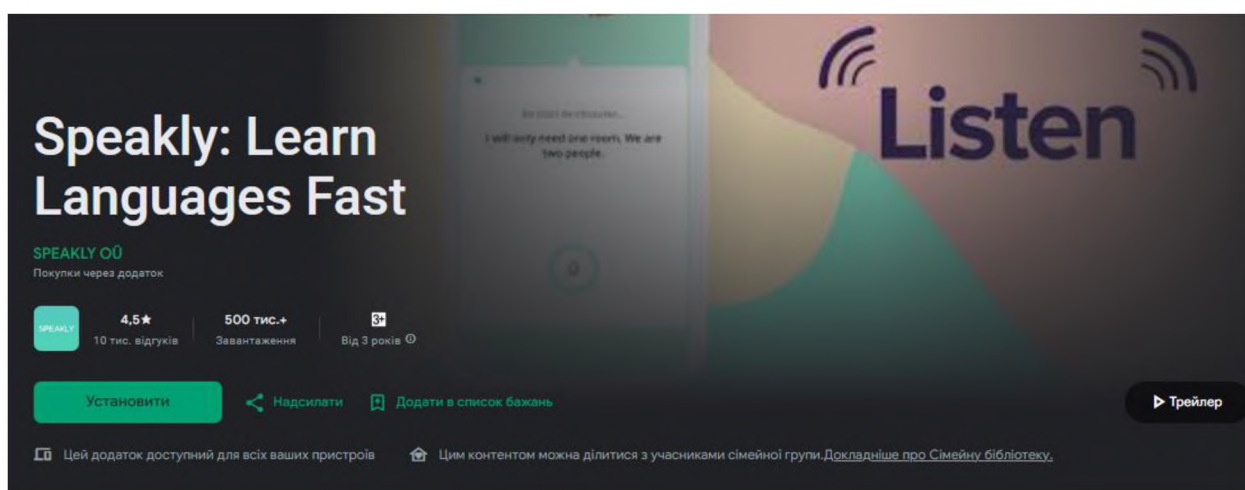

Рис. 1.13. Скриншот сторінки Speakly в Google Play

HelloEnglish

У Hello English доступно майже пів тисячі уроків у формі ігор, вікторин і розмов. Цей мобільний застосунок сприяє покращенню рівня граматики, словникового запасу, навичок читання, письма і аудіювання англійською мовою.

Після проведення оцінювального тесту на визначення рівня знань англійської мови користувачеві пропонують індивідуальну траєкторію навчання.

Серед особливостей програми варто відзначити функцію Grammar Bot, яка надає поради щодо граматики та виправлення помилок, щоб допомогти учням зрозуміти та виправити свої недоліки. Для користувачів із платним акаунтом також доступна можливість працювати з учителями: ставити їм запитання та отримувати відповіді в режимі реального часу. Зауважимо, що програма пропонує багато безкоштовних функцій, проте деякі з них

(наприклад, консультація вчителя та розширені уроки) доступні лише у платній версії.

Hello English: Learn English

Culture Alley

Містить рекламу · Покупки через додаток

4,5★ 50 млн+
922 тис. відгуків Завантаження Для всіх вікових груп

Установити

Надсилати

Додати в список бажань

Цей додаток доступний для деяких ваших пристроїв

Цим контентом можна ділитися з учасниками сімейної групи. Докладніше про Сімейну бібліотеку.

Рис. 1.14. Скриншот сторінки Hello English в Google Play

HelloTalk

Програма HelloTalk об'єднує осіб, які намагаються освоїти нову мову через діалог з носіями цієї мови. Цей інструмент ідеальний для практики спілкування англійською та знайомства з нею.

Серед важливих можливостей, які формують комунікативні навички користувачів, є можливість надсилати текстові повідомлення, голосові повідомлення та навіть здійснювати відеодзвінки своїм викладачам. Програма також надає можливість перекладу повідомлень, транслітерації та виправлення помилок, щоб спростити процес спілкування та навчання. Усередині спільнот можна знаходити відповіді на запитання, ділитися досвідом навчання та навчати один одного.

Проте важливо враховувати, що успішність програми залежить від якості співрозмовника. Знайти відповідного може бути важким завданням. Програма не надає граматичних уроків або вправ для розширення словникового запасу.

HelloTalk встановлюють та налаштовують після завантаження. Для цього необхідно вибрати мову, яку користувач прагне вивчити, і вказати свою рідну мову. Після цього мобільний додаток поєднує користувачів з носіями англійської мови, які намагаються вивчити українську. Таким чином, користувачі можуть спілкуватися в режимі реального часу та вчити один одного. Додаток дозволяє взаємодіяти за допомогою текстових повідомлень, голосових повідомлень, відеочатів і навіть малюнків.

Недоліками застосунку, на наш погляд, є необхідність довіряти іншим користувачам для спілкування та отримання корисного відгуку. Додаток також має обмежену модерацию, через що він може видаватися схожим на додаток для знайомств. Іноді HelloTalk може працювати повільно, що негативно впливає на комунікацію між користувачами.

HelloTalk - Learn Languages

HelloTalk Learn Languages App

Містить рекламу · Покупки через додаток

4,3★ 10 млн+
197 тис. відгуки Завантаження Для підлітків

Установити

Надсилати

Додати в список бажань

Цей додаток доступний для деяких ваших пристроїв

Цим контентом можна ділитися з учасниками сімейної групи. Докладніше про Сімейну бібліотеку.

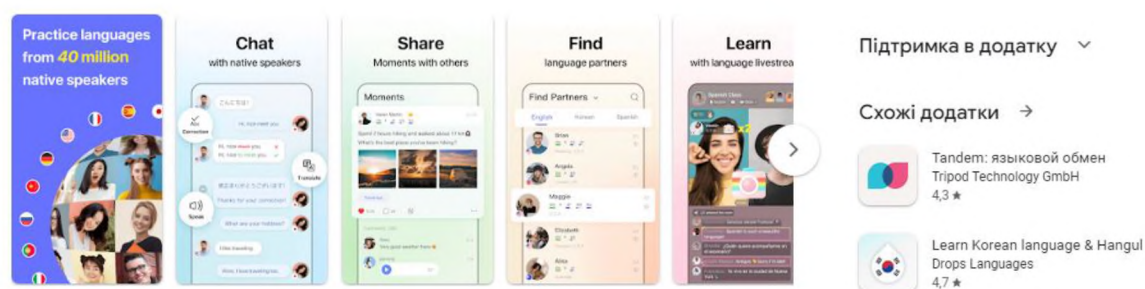

Рис. 1.15. Скриншот сторінки HelloTalk в Google Play

HiNative

Спільнота HiNative у масштабах всього світу пропонує унікальний спосіб удосконалення розмовного мовлення користувачів цього застосунку. Мобільний додаток дає змогу завантажувати аудіофайли, щоб запитати носіїв

мови, наскільки вимова користувача є близькою до їхньої вимови. Також є змога ставити питання щодо значення слів або фраз, або записувати цілі речення. У свою чергу носії мови відповідають аудіозаписами або письмовими коментарями, однак, на жаль, не завжди такі рекомендації є правильними.

HiNative - Language Learning

Lang-8, inc
Покупки через додаток

4,6★
45,5 тис. відгуків

5 млн+
Завантаження

3+
Від 3 років

Установити

Надсилати

Додати в список бажань

Цей додаток доступний для деяких ваших пристроїв

Цим контентом можна ділитися з учасниками сімейної групи. Докладніше про Сімейну бібліотеку.

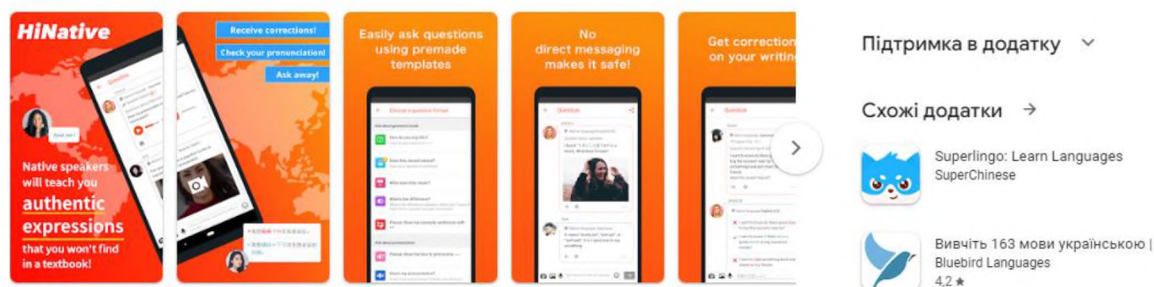

Рис. 1.16. Скриншот сторінки HiNative в Google Play

QLango

QLango ефективний засіб для розширення словникового запасу через систематизацію слів за темами, а вивчення фраз відбувається через запитання з вибором відповідей. За допомогою цього додатка користувачу надається змога оцінити, скільки часу йому потрібно, щоб дати відповідь на кожне питання, що сприяє розвитку швидкого мислення та відстежує його прогрес.

Мобільний застосунок містить великий спектр тем, але, на жаль, не унаочнює через ілюстрації слова, які запропоновані для вивчення, і не надає можливості прослухати уповільнене мовлення в аудіозаписах.

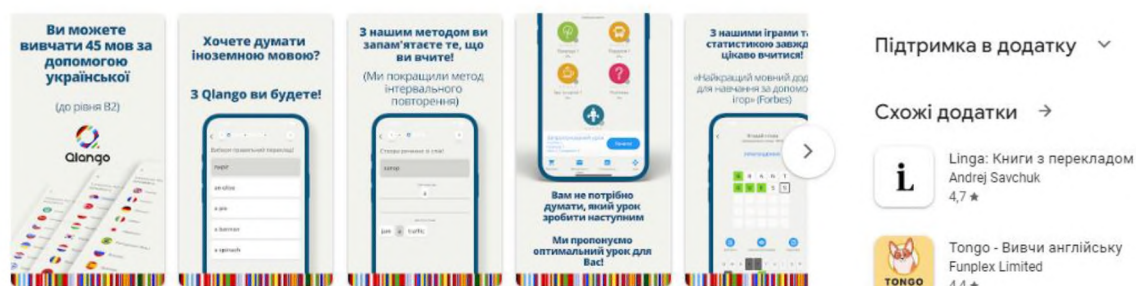
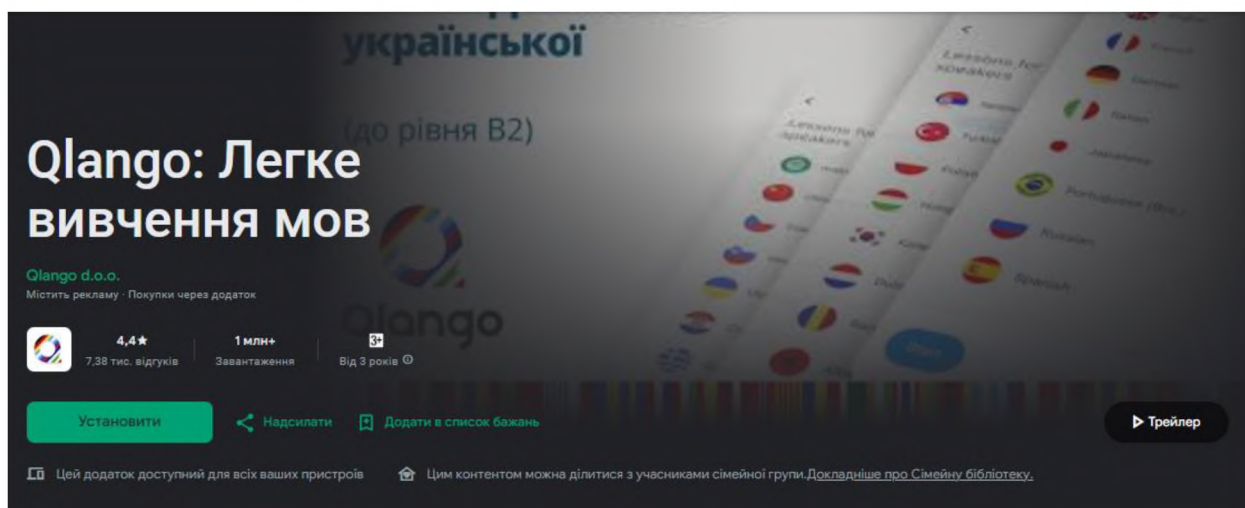

Рис. 1.17. Скриншот сторінки QLango в Google Play

Таким чином, найбільш популярні застосунки для вивчення іноземних мов, зокрема англійської, зорієнтовані на засвоєння словникового запасу, вивчення граматики, розвиток навичок аудіювання, правопису, спілкування. Окремі з них – Babbel, Duolingo, EWA, Memrise – застосовують ігрові практики, що підвищує мотивацію до навчання.

Звісно, кожен із проаналізованих застосунків має як переваги, так і недоліки (слабкі сторони). Водночас активне використання будь-якого з них позитивно вплине на рівень володіння користувачами, які можуть бути одночасно й учнями ЗОШ, іноземної (англійської) мови.

Зазначимо, що деякі мобільні застосунки – Bussu, Drops, LingQ, Preply, Duolingo, Ling App, UTalk, Mondly у межах ініціативи щодо підтримки українців у воєнний час радить МОН України [12].

Висновки до розділу 1

Мобільне навчання є інноваційною формою вивчення іноземної мови, що сприяє його інтенсифікації, інтерактивності, оптимізації та удосконаленню.

Перевагами упровадження мобільних застосунків в освітній процес під час вивчення англійської мови є зручність та миттєвий доступ до інформації, портативність та можливість залучення широкого кола людей, а також швидке поширення знань; недоліками – обмежений розмір екрану, ризик незахищеності мобільного пристрою та інформації від несанкціонованого доступу, а також обмежену тривалість роботи батареї мобільного пристрою.

Вважаємо, що впровадження мобільних додатків у навчання може призвести до підвищення рівня володіння іноземною мовою серед учнів старшої школи.

Розділ 2. Використання мобільних додатків для вивчення англійської мови в старших класах закладу загальної середньої освіти

2.1. Методика використання мобільних застосунків для вивчення англійської мови

С. Бакс пропонує візію майбутнього, де мобільні пристрої будуть нерозривною частиною освітнього процесу. Науковець схильний вважати, що вони стануть не менше важливими для уроку, ніж звичайні ручки або підручники, і слугуватимуть невід'ємним помічником, подібно до підручників та зошитів, та практично стануть непомітними під час освітнього процесу [30, с. 23 – 24].

Використання мобільних додатків передбачає велику свободу і можливість індивідуалізації навчання. Вчитель може визначити оптимальний спосіб і частоту використання їх залежно від конкретних освітніх цілей, які ставляться на уроці й поза ним.

Існують різні можливості використання мобільних додатків у навчанні. Зокрема, це автономна робота здобувача освіти, коли вчитель через них надає доступ до повноцінного курсу. Мобільні додатки можуть використовувати під час уроку як додатковий інструмент для підтримки навчання. За дистанційного навчання мобільні пристрої із встановленими на них застосунками можуть стати основним освітнім інструментом.

Мобільні застосунки для вивчення іноземної мови є по суті спеціалізованими освітніми платформами. Їх завдання можуть бути різним: збагатити словниковий запас користувача, розвивати міжкультурну компетенцію через спілкування з носієм іноземної мови або ж спостереженням за його мовленням, формувати граматичні навички тощо. Отже, усі вони спрямовані на удосконалення рівня володіння іноземною мовою.

Збагатити, розширити вокабуляр учнів можна через лексичні тренажери. Б. Лауфер зауважує, що особи, які вивчають іноземні мови, повинні знати не менше 5000 лексем цієї мови [55]. Утім шкільна програма, очевидно, не в змозі сформувати в учнів такий мовний інвентар номінативних одиниць. На допомогу можуть прийти мобільні застосунки, які дають змогу засвоїти нові слова (об'єднані в певні теми), ілюструючи їх та озвучуючи. Користувачі можуть вдосконалювати вимову, використовуючи вбудований мікрофон у своєму гаджеті – смартфоні чи планшеті. Якщо слово вимовлено правильно, програма автоматично розпізнає його і відображає на екрані текстом. Користувачу також можуть пропонуватися завдання множинного вибору, в якому наявні різні варіанти відповідей: один правильний та кілька неправильних (дистрактори). Цей вибір пов'язаний із відображенням правильної картинки, яка відповідає загаданому слову. У подібних тренажерах нерідко є завдання, спрямовані на виборі слів, коли користувач повинен обрати правильний переклад слова з рідної мови на іноземну (англійську) чи навпаки. Після правильної відповіді додаток вимовляє англійське слово, а за неправильної відповіді виділяє її червоним кольором та дає користувачу ще одну спробу.

Мобільні застосунки для вивчення лексики можуть містити вправи, які пропонують користувачам доповнити пропуски літерами, використовуючи вже відомі букви, зображення та переклад слова українською. Після правильного виконання завдання озвучується слово, що сприяє запам'ятовуванню його написання. Деякі вправи пропонують правильно визначити на слух слово, яке вимовляється мобільним додатком, і повністю скласти його із запропонованих літер.

Мобільні застосунки цього типу часто містять набори карток – словники, які охоплюють різні частини мови. Це допомагає запам'ятовувати значення, вимову та написання нових слів за допомогою карток.

В. Наллівіттіл і Т. Анелазі вважають, що на уроці можна поєднувати використання мобільних додатків із класичними методами навчання [58], і це, за спостереженнями науковців, позитивно впливає на освітній процес.

Аналіз зарубіжної наукової і навчально-дидактичної літератури з теми дослідження [26; 36; 38; 41; 45; 61] дозволив виокремити такі способи використання мобільних застосунків на заняттях англійської мови для збагачення словникового запасу учнів:

- робота зі словником (використання мобільних словників допомагає учням швидко знайти переклад невідомих слів, а також отримати приклади вживання їх у контекстах та перевірити вимову);

- гейміфікація (мобільні застосунки, що побудовані в ігровій формі та спрямовані на вивчення лексики, можуть зробити процес навчання цікавим та захопливим. Здобувачі освіти можуть вивчати слова, граючи в кросворди, головоломки або інші словесні ігри. А додатки, які пропонують тести та квізи для перевірки знань лексики, можуть бути корисними для самоперевірки та закріплення вивченого матеріалу. Мобільні застосунки сприяють також практикуванню й автоматизації мовних навичок);

- вивчення слів у контексті (низка мобільних застосунків уможливорює вивчення слів у реченнях або текстах, що допомагає засвоювати їх у відповідних контекстах);

- аудіювання (використання аудіо- та відеоматеріалів з автентичними записами від носіїв мови допомагають формувати правильну вимову та розуміти акцентні особливості);

- запам'ятовування за допомогою флеш-карток (мобільні застосунки, які дозволяють створювати та використовувати флеш-картки для повторення слів, допомагають учням запам'ятовувати нову лексику).

Зауважимо: вчителю доводиться формувати у здобувачів освіти значний словниковий запас протягом обмеженого часу, відведеного на вивчення навчальної дисципліни. Проте учні мають можливість вдосконалювати свої лексичні навички позааудиторно, лише потрібно правильно організувати їх

самостійну роботу. Використання мобільних додатків для вивчення англійської мови може бути відповіддю на цю проблему. Важливо враховувати деякі недоліки такого підходу, включаючи відсутність контексту для нової лексики у багатьох додатках та відсутність рекомендацій щодо вживання вивчених слів. Тому така робота має передбачати контроль і попереднє інструктування вчителем.

Зрозуміло, що для формування іншомовної компетентності вивчення тільки однієї лексики буде недостатньо, тому важливо також застосовувати в практиці навчання англійської мови застосунки, які спрямовані на формування граматичних навичок, аудіювання та говоріння.

Граматики є одним із ключових аспектів вивчення іноземної (англійської) мови. Важливість її вивчення пов'язана з розвитком високого рівня комунікативної компетенції, яка необхідна для успішності як в навчанні, так і за його межами [62].

Згідно з [48], існують два вагомі аргументи на користь навчання граматики – це зрозумілість (знання того, як користуватися певними граматичними структурами сприяє здатності спілкуватися з розумінням. Без вивчення граматики можна спілкуватися з іншими людьми, але важко створювати зрозумілі речення. Тому особлива увага повинна бути приділена навчанню граматики) і прийнятність (її сутність полягає в тому, що в певному соціальному контексті люди, які говорять погано англійською, сприймаються як менш освічена група і можуть бути відокремлені від інших членів суспільства. Таким чином, для того, щоб бути прийнятим у суспільстві чи отримувати підтримку з боку влади, необхідно володіти знаннями граматичної структури мови).

Можливість навчання граматичних конструкцій та їх застосування на практиці, перевірити орфографію також можна реалізувати за допомогою мобільного пристрою. Сьогодні існують спеціальні застосунки, які надають можливість вивчення іноземної мови та надають практичні засоби виявлення помилок та їх корекції в тексті. Зокрема, серед проаналізованих мобільних

застосунків їх частина спрямована на формування граматичних навичок (Babbel, BBC Learning English, Bussu, Duolingo, Grammarly, Preply, HelloEnglish). Це програми надають можливість вивчити різні аспекти граматики англійської мови: засвоїти уживання артиклів, неправильних дієслів, часових форм і т. д., що зазвичай становить труднощі для носіїв української мови. Вважаємо, що ці та подібні застосунки можна застосовувати під час уроків англійської мови після ознайомлення учнів із граматичними правилами. Звісно, що уявлений в мобільних застосунках граматичний матеріал не вповні збігається зі шкільною програмою, водночас він дає змогу удосконалити граматичні навички учнів.

Одним із найпопулярніших і найкращих додатків для поліпшення писемних навичок є Grammarly, який, працюючи в онлайн режимі, перевіряє текст на граматичні помилки та допомагає коригувати їх, а також контролює орфографію.

Читання є одним із основних джерел, які забезпечують ознайомлення здобувачів освіти з іноземною мовою в країнах, де ця мова не має широкого поширення. Чимало науковців у своїх наукових студіях розкривають питання використання онлайн-книг у процесі вивчення іноземних мов [27; 35; 50; 56; 57; 64]. Однак нині мобільні застосунки надають більше можливостей для розвитку навичок читання (наприклад, Busuu, Duolingo, LinguaLeo, Rosetta Stone, HelloEnglish), оскільки в режимі онлайн дозволяють переглядати переклад невідомих слів і фраз, а в частині з них вбудована опція вимови виділеного слова. Крім того, після прочитання статей (наприклад, через BBC News) можна дати учням завдання створити короткий власний переказ або провести обговорення про зміст статті.

Окремі із мобільних застосунків спеціально створені для розвитку навичок читання. Наприклад, Voice Dream – Read Aloud дозволяє відтворити вголос завантажені в цей додаток тексти. Поєднання візуального та аудіального навчання дуже ефективно для поліпшення навичок читання та

розуміння іноземних мов. Користувач сам обирає контент і може регулювати швидкість його читання. Додаток містить також убудований словник.

Мобільний застосунок Spark Reading for Kids орієнтований для англomовних дітей початкової школи, але стане в нагоді і тим, хто вчить англійську мову як іноземну. Уривки для читання в цьому застосунку досить короткі, щоб користувачі могли завершити їх за один раз, зробити в кінці вправи на розуміння тексту, а також відчуті, що навички англійської мови покращилися.

Мобільні застосунки, зокрема LinguaLeo, підходять для розвитку навичок аудіювання. Вони розвивають майстерність у розумінні повної інформації під час прослуховування та вдосконалення навичок ведення діалогів з метою висловлення особистих думок. Під час роботи з цим додатком учням можна запропонувати виконати низку завдань, наприклад:

- вибрати будь-яке аудіо на свій смак і прослухати речення;
- виправити порядок слів у реченні;
- дати відгук на прослуханий твір / фрагмент;
- переглянути кілька картинок, промовити фразу, і попросити учнів

визначити, до якої із переглянутих картинок ця фраза відноситься.

Учитель також може використати аудіозапис таким чином. Спочатку програв текст чи діалог і з'ясовує в учнів, чи всі слова, почуті в ньому, для них є зрозумілими. Якщо з першого разу не вдалося все розібрати, текст чи діалог відтворюють вдруге, перекладаючи кожне речення (це роблять здобувачі освіти, а вчитель допомагає тоді, коли них виникають труднощі). Після цього аудіозапис відтворюють втретє. Учні повинні вже зрозуміти зміст кожного речення окремо і всього тексту в цілому.

Мобільні застосунки можуть бути також спрямованими на розвиток навичок говоріння. З огляду на чинні програми з англійської мови для старших класів, випускники шкіл повинні досягти певної комунікативної компетентності з англійської мови і бути здатними застосовувати набуті мовні навички в реальних життєвих ситуаціях.

Загальноприйнятою є думка, що для досягнення високого рівня знань іноземної мови потрібно тривалий час перебувати у відповідному в мовному середовищі (насамперед в країні, де ця мова є рідною). Однак Г. Бірнс стверджує, що якість навчання має більший вплив на здібність учнів засвоювати іноземну мову, ніж саме перебування в країні, де цією мовою послуговуються [37].

Сучасні методи навчання говорінню базуються на важливих категоріях усного спілкування, які містять ситуацію, роль, позицію, спільність, вид та сферу комунікації. Ці категорії розглядають у сучасній науці як моделі мовної комунікації. З них важливим методом навчання є комунікативна (мовна) ситуація, яка містить чотири важливих фактори, що репрезентують обставини дійсності, в яких відбувається комунікація (включаючи наявність інших осіб); відносини між учасниками спілкування; мовний вплив; і реалізацію самого акту спілкування, що створює нову ситуацію та надає стимули для висловлення. Кожен із цих факторів впливає на мову спілкування учасників, включаючи вибір теми та її розвиток, використання мовних засобів, емоційне забарвлення мови та її розширеність [53]. Якраз додатки на зразок HelloTalk, Preply через наявність співрозмовника дозволяють формувати комунікативні навички.

Старшокласникам можна також запропонувати завдання створити запис у програмі HelloTalk. Вони повинні описати свої покупки та висловити свої уподобання щодо магазинів або роздрібних закладів, які вони відвідують. Мовці, які володіють цією мовою, можуть оцінити та виправити нотатки, які учні створили. На наступному занятті учень повинен продемонструвати свій запис вчителю та розповісти про виправлені помилки перед групою.

Таким чином, проаналізовані мобільні застосунки містять різноманітні завдання, які стануть корисними як під час уроків англійської мови, так і для організації самостійної позааудиторної роботи старшокласників. Постійне удосконалення комунікативних, мовних навичок здобувачів освіти визнають

однією з головних завдань освітнього процесу під час вивчення англійської мови.

2.2. Організація та етапи проведення дослідження

Для оцінювання ефективності застосування мобільних застосунків під час вивчення англійської мови як іноземної серед старшокласників Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області і Середино-Будського ліцею № 2 Середино-Будської міської ради Сумської області було проведено дослідження. Загальна кількість учасників експерименту з першої школи склала 58 осіб, із них 26 осіб – учні 10 класу, 32 особи – учні 11 класу; із другої – 24 особи 10 класу.

Перед початком проведення педагогічного експерименту серед учнів Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області через google-форми було запущено пілотне опитування. Його мета – з'ясувати стан використання учнями мобільних застосунків для вивчення англійської мови (додаток А).

У ході опитування було з'ясовано, що 70% десятикласників (18 учнів) і 60% одинадцятикласників (19 учнів) мають досвід використання мобільних додатків для вивчення англійської мови.

Аналіз відповідей засвідчив, що учні 10 класу послуговувалися такими мобільними застосунками:

- Duolingo (8 учнів)
- Babbel (4 учні)
- Memrise (3 учнів)
- Mondly (3 учні)
- Lingualeo (2 учні)

Учні 11 класу мали досвід використання таких мобільних програм для вивчення англійської мови:

- Duolingo (10 учнів)

- Babbel (6 учнів)
- Memrise (5 учнів)
- Drops (3 учнів)
- Lingualeo (2 учнів)
- Ling App (2 учнів)
- EWA (1 учень)
- English Linguo HD (1 учень)
- Grammarly (1 учень).

Таким чином, окремі учні опановували іноземну мову з кількома застосунками.

Виявлено таку частоту використання цих застосунків учнями:

- 10 клас (18 осіб): 2 учні (11,11%) використовують мобільні застосунки для вивчення англійської мови щодня, 4 (22,22%) – кілька разів на тиждень, 12 (66,67%) – рідко.

11 клас (19 осіб): 4 учні (21,05%) – щодня, 5 учнів (26,32%) – кілька разів на тиждень, 10 (52,63%) – рідко.

Респонденти, які послуговуються мобільними застосунками для вивчення іноземної мови, зазначили такий позитивний ефект від їхнього застосування:

- розширили словниковий запас через вивчення нових слів і фраз;
- закріпили значення окремих слів;
- покращили окремі граматичні навички;
- дізналися звукову структуру деяких лексем;
- завдяки опрацьованим текстам покращили читання.

Однак від 1 учасника анкетування отримано відповідь, що за допомогою мобільних додатків не вдалося покращити рівень володіння англійською мовою, тож зараз такими програмами не користується.

На основі аналізу відповідей на запитання щодо впевненості учнів у якості навчального матеріалу, який надають мобільні додатки, визначено, що 40% десятикласників (10 осіб) цілком упевнені в якості такого матеріалу, 50%

(13 осіб) вважають, що деякі додатки є якісними, але не всі. Решта 10% (3 особи) не впевнені у якості навчального матеріалу, уміщеному в мобільних застосунках для вивчення англійської мови.

Від учнів 11 класу отримано такі відповіді:

«Так, повністю впевнений/впевнена» – 31,25% (10 осіб);

«Деякі додатки є якісними, але не всі» – 62,5% (20 осіб).

«Ні, не впевнений/впевнена» – 6,25% (2 особи).

Було встановлено, що 40% учнів 10 класу і 50% учнів 11 класу припустили, що використання мобільних додатків полегшує процес навчання англійської мови у старшій школі.

На основі відповідей учнів виокремимо їхнє бачення переваг використання мобільних додатків для навчання англійської мови (Табл. 2.1).

Таблиця 2.1. Переваги використання мобільних додатків для навчання англійської мови (бачення учнів означеної проблеми)

№ з/п	Перевага	Характеристика
1	Зручність та доступність	Дають змогу вчитися англійської мови в будь-який час і в будь-якому місці, що дуже зручно
2	Можливість індивідуалізації	Дозволяють вибирати вправи та завдання, які відповідають рівню та потребам учнів
3	Більше можливостей для взаємодії	Мобільні додатки надають можливість спілкуватися з носіями мови та іншими учнями, що допомагає поліпшити навички розмовної англійської
4	Візуалізація	Є велика кількість візуальних матеріалів, які сприяють кращому розумінню мови
5	Аудіоматеріали	Аудіосупровід допомагає вивчити вимову слів і фраз
6	Відсутність необхідності в друкованих матеріалах	Використовуючи мобільні додатки, є змога уникнути витрат на друковані підручники та матеріали
7	Спостереження за	Додатки надають можливість

	прогресом	відстежувати свій прогрес та результати, що допомагає покращити свої навички
--	-----------	--

Здобувачі освіти виокремили такі недоліки або обмеження у використанні мобільних застосунків для навчання англійської мови (Табл. 2.2).

Таблиця 2.2. Недоліки та обмеження мобільних додатків для навчання англійської мови (бачення учнів означеної проблеми)

№ з/п	Недолік або обмеження	Характеристика
1	Відсутність взаємодії з викладачами наживо	Не замінюють можливості спілкування з викладачами наживо, що може обмежити розвиток навичок в усному мовленні
2	Відсутність мотивації	Деякі додатки можуть бути нудними, що демотивує навчання
3	Залежність від доступності мережі Інтернет	Для використання деяких застосунків потрібне постійне підключення до Інтернету, що може бути обмеженням в умовах війни
4	Відволікання від навчання	Мобільні пристрої можуть відволікати від навчання
5	Вартість платних додатків	Деякі додатки вимагають плату за повний доступ або додаткові функції
6	Нав'язлива реклама	Багато мобільних застосунків (особливо безкоштовних) перенасичені рекламою

Відповіді учнів на запитання щодо рекомендації використання мобільних додатків для навчання англійської мови іншим учням можуть бути переважно ствердними – 94.83% (55 осіб).

5,17% респондентів (3 особи) не рекомендують послуговуватися мобільними додатками у процесі вивчення іноземної мови. Припускаємо, що однією з причин такої відповіді міг бути власний негативний досвід їх використання.

Після опитування було проведено педагогічний експеримент. Це «своєрідний навчальний процес, організований так, щоб можна було спостерігати педагогічні явища в контрольованих умовах» [14, с. 26].

Його організовано в три етапи: констатувальний, формувальний і контрольний. Сутність констатувального етапу експерименту полягає в тому, що дослідник експериментальним способом встановлює лише поточний стан педагогічної системи, яку вивчає, фіксує наявність взаємозв'язків і залежностей між явищами та встановлює початкові дані для подальших досліджень. Формувальний етап експерименту передбачає впровадження спеціально розробленої системи заходів, спрямованих на сприяння розвитку учнів конкретних навичок та покращення їх навчальних, виховних, трудових досягнень і інших аспектів. Контрольний етап експерименту встановлює рівень засвоєних знань, вмінь і навичок на основі результатів формувального експерименту [17].

Спланований експеримент передбачав впровадження в освітній процес мобільних застосунків для вивчення англійської мови старшокласниками як в класі, так і поза ним, та виявлення ефективності застосування цих мобільних застосунків через аналіз прогресу успішності учнів в оволодінні англійською мовою.

Констатувальний експеримент передбачав з'ясування рівня володіння учнями 10 і 11 класу іноземною мовою.

Для цього їм було запропоновано виконати кілька завдань зі створеним нами текстом:

British culture

British culture is a rich tapestry woven with history, tradition, and innovation. It's a culture that has left an indelible mark on the world in various fields, including literature, music, art, and even the way people enjoy their tea.

One of the cornerstones of British culture is its literature. The works of iconic authors like William Shakespeare, Charles Dickens, Jane Austen, and George Orwell have transcended time and place, influencing literature globally. The

British Library, home to countless rare manuscripts and texts, stands as a testament to the country's literary heritage.

Music is another vibrant aspect of British culture. The United Kingdom gave birth to legendary bands and artists such as The Beatles, Queen, David Bowie, and Adele. The diversity of musical genres, from classical compositions to punk rock, showcases the nation's wide-ranging musical influence.

Art and design have always played a significant role in British culture. The Tate Modern and the National Gallery in London house world-renowned artworks by artists like J.M.W. Turner and Francis Bacon. The British Museum, home to countless artifacts from around the globe, highlights the nation's deep connection to world history.

Traditional customs and ceremonies, like the Changing of the Guard at Buckingham Palace and the annual Trooping the Colour, showcase the UK's commitment to preserving its heritage. The monarchy, with its long history and pageantry, remains a symbol of British identity.

The British sense of humor is characterized by wit, satire, and dry, understated comedy. From Monty Python's surreal sketches to the sharp social commentary of comedians like Ricky Gervais, humor has been a significant part of British culture.

Of course, one cannot discuss British culture without mentioning the ubiquitous tradition of afternoon tea. Scones, clotted cream, finger sandwiches, and a pot of Earl Grey or English Breakfast tea are quintessential components of this delightful pastime.

In addition to all these cultural elements, the UK is known for its love of sports, from football to cricket to rugby. The passion for sports unites communities and fosters a sense of national pride.

The multicultural nature of the UK, with people from various backgrounds living together, has created a diverse and inclusive society. This cultural amalgamation has brought a wide range of culinary delights to the country, from

traditional fish and chips to international cuisines available in cosmopolitan cities like London.

British culture is an intricate tapestry woven from history, art, literature, and tradition, with a contemporary twist. Its enduring influence on the world is a testament to its vitality and enduring appeal.

Перше завдання було на аудіювання. Вчитель прочитав текст і поставив за ним такі запитання (у дужках продано орієнтовні відповіді):

1. *What are some of the fields in which British culture has made an impact, as mentioned in the text?*

(British culture has made an impact in various fields, including literature, music, art, and traditional customs.)

2. *Name one of the iconic British authors highlighted in the text.*

(One of the iconic British authors mentioned in the text is William Shakespeare.)

3. *According to the text, what is a significant aspect of British culture that is known for its wit and satire?*

(British humor is known for its wit, satire, and dry, understated comedy.)

4. *Which famous British art galleries are mentioned in the text as housing renowned artworks?*

(The Tate Modern and the National Gallery in London are mentioned as housing renowned artworks.)

5. *In the context of British culture, what is the significance of the Changing of the Guard at Buckingham Palace?*

(The Changing of the Guard at Buckingham Palace is a traditional ceremony that showcases British pageantry and heritage.)

6. *What is a common feature of British humor, according to the text?*

(British humor is characterized by wit, satire, and dry, understated comedy.)

7. *Which musical genres are referenced in the text as part of the British music scene?*

(The text references diverse musical genres in the British music scene, from classical compositions to punk rock and beyond.)

8. *What are some traditional elements of a British afternoon tea, as described in the text?*

(Traditional elements of a British afternoon tea include scones, clotted cream, finger sandwiches, and a pot of Earl Grey or English Breakfast tea.)

9. *According to the text, how has multiculturalism influenced British society?*

(Multiculturalism has created a diverse and inclusive society in the UK, bringing various culinary delights and international influences to the country.)

10. *What is the role of the British monarchy in the context of British culture, as mentioned in the text?*

(The British monarchy is a symbol of British identity and a significant aspect of British tradition, known for its long history and pageantry.)

Інша вправа мала за мету перевірити граматичні навички старшокласників.

2. *Read the text about British culture and fill in the blanks using the correct verb tenses and modal verbs. Choose the answers from the options below.*

1. British culture is a rich tapestry (weave) with history, tradition, and innovation. It's a culture that ____ (leave) an indelible mark on the world in various fields, including literature, music, art, and even the way people enjoy their tea.

a) leaves; b) has left; c) leave; d) leaving

2. The works of iconic authors like William Shakespeare, Charles Dickens, Jane Austen, and George Orwell ____ (transcend) time and place, influencing literature globally.

a) transcending; b) transcended; c) transcend; d) transcends

3. The United Kingdom ____ (give birth) to legendary bands and artists such as The Beatles, Queen, David Bowie, and Adele.

a) giving birth; b) gave birth; c) gives birth; d) give birth

4. The Tate Modern and the National Gallery in London ____ (house) world-renowned artworks by artists like J.M.W. Turner and Francis Bacon.

a) houses; b) housed; c) house; d) have housed

5. Traditional customs and ceremonies, like the Changing of the Guard at Buckingham Palace and the annual Trooping the Colour, ____ (showcase) the UK's commitment to preserving its heritage.

a) showcasing; b) showcases; c) showcased; d) showcase

6. The British sense of humor is characterized by wit, satire, and dry, understated comedy. Humor ____ (be) a significant part of British culture.

a) is; b) being; c) be; d) has been

7. Of course, one cannot discuss British culture without mentioning the ubiquitous tradition of afternoon tea. Scones, clotted cream, finger sandwiches, and a pot of Earl Grey or English Breakfast tea ____ (be) quintessential components of this delightful pastime.

a) is; b) being; c) are; d) been

8. The multicultural nature of the UK, with people from various backgrounds living together, ____ (create) a diverse and inclusive society.

a) creates; b) creating; c) created; d) create

Відповіді: 1. b) has left; 2. b) transcended; 3. b) gave birth; 4. a) houses; 5. b) showcases; 6. d) has been; 7. c) are; 8. a) creates

Третє завдання полягало у перекладі тексту (його частини).

3. *Translate the text into Ukrainian.*

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснювали відповідно до критеріїв, запропонованих в Інструктивно-методичних рекомендаціях щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році з іноземних мов [6, с. 8 – 13].

На наступних заняттях з учнями 11 класу Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області і учнями 10 класу Середино-Будського ліцею №2 Середино-Будської міської ради Сумської області мобільними застосунками під час вивчення англійської мови не послуговувалися.

З учнями 10 класу Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області заняття проводилися з використанням на окремих етапах уроку (актуалізація опорних знань, вивчення нового матеріалу, закріплення матеріалу, виконання вправ) мобільного застосунку BBC Learning English (3 уроки), а в позаурочний час протягом 4 тижнів учні проходили курси (квести) на Duolingo і Lingualeo, граючись і розвиваючи свої навички з граматики, говоріння, збагачуючи словниковий запас.

Останні два додатки схожі між собою і, як показала практика їх застосування, мають низку особливостей (табл. 2.3).

Таблиця 2.3. Порівняльна характеристика мобільних застосунків Duolingo і Lingualeo

Особливості	Duolingo	Lingualeo
Наявність інформаційного матеріалу з теми заняття	Для граматичних тем є пояснення, викладені у відносно простій та короткій формі. Для лексичного матеріалу є лише вправи, під час виконання яких учні вивчають нові лексичні одиниці.	Інформаційний матеріал з граматики вбудований у вправу у вигляді теоретичної довідки. Проте окремо теоретичний матеріал прочитати не можна. Лексичний матеріал представлений як список слів, об'єднаних тематично.
Різноманітність вправ на тренування та закріплення матеріалу, який вивчили	Мобільний застосунок містить вправи на переклад як з англійської мови на українську, так і з української на англійську, вправи на вибір правильного варіанту відповіді,	У додатку є вправи на переклад, заповнення пропусків, вибір правильного варіанту з безлічі відповідей, складання кросворду, конструктор слів та словосполучень, завдання на аудіювання.

	вправи на підстановку та заповнення пропусків, вправи на написання фрази за прослуханим фрагментом аудіо.	
Комплексність подання матеріалу	Лексичний матеріал подано у складі граматичної конструкції, що дозволяє вивчати два аспекти відразу, також є озвучування кожної фрази та окремого слова, що дозволяє відразу запам'ятовувати правильну вимову. Є завдання, де потрібно вимовити фразу правильно чи прочитати текст вголос, що сприяє розвитку навичок говоріння та читання.	Матеріал подано комплексно: лексичні одиниці тренуються у складі граматичних конструкцій. У завданнях на читання та аудіювання також присутні саме ті граматичні конструкції та поєднання слів, які учень вивчає.
Наявність контролю та можливості корекції помилок	Програма відразу видає результат: відповідь правильна чи ні. Якщо учень вказав неправильну відповідь, через деякий час програма знову дає можливість виконати завдання. Якщо завдання виконується неправильно кілька	Програма відразу показує, чи є відповідь правильною. Якщо учень вказав неправильну відповідь, то через деякий час програма знову дає змогу виконати завдання. Алгоритм програми запам'ятовує, в яких завданнях і на які

	разів, то програма рекомендує звернутися до теорії та уважно вивчити її ще раз	лексичні або граматичні одиниці були допущені помилки і пропонує більше завдань такого типу, щоб закріпити матеріал.
Різноманітність тем для вивчення	Додаток містить граматичні та лексичні теми, які відповідні початковому та середньому рівню володіння мовою, а також основи фонетики.	Є окремі теми для початкового рівня, середнього та просунутого. Однак для середнього рівня як граматичного, так і лексичного матеріалу дуже мало.
Переваги	Додаток мультимедійний, інтерактивний, візуально яскравий, містить велику кількість матеріалу для вивчення та вправ різних видів на тренування та закріплення отриманих знань.	Є можливість читати статті, уривки з книг та журналів, прослуховувати відео та аудіо: різні інтерв'ю, репортажі, уривки з фільмів, серіалів та мультфільмів. Можна створити свій перелік слів для тренування. Наявна гейміфікація навчального процесу.

На відміну від попередніх застосунків, BBC Learning English фокусується на вивченні конкретного аспекту мови і містить категорії:

- для щоденної практики (англійська на щодень; бізнес-англійська; навчатися з новинами; навчатися з драмою);
- мовні навички (вимова, граматики, словник);
- англійська для вчителів або навчання дітей.

Рис. 2.1. Категорії застосунку BBC Learning English

Зокрема, під час вивчення в 10 класі теми «Conditionals» теоретичний матеріал подавався як з опорою на [7], так і з опорою на матеріал, уміщений в BBC Learning English.

Відомо, що умовні речення – це одна з найскладніших тем в англійській мові. Однак носії мови ними послуговуються досить часто у повсякденному спілкуванні. Умовні речення поділяють на декілька типів, кожен з яких характерний для певної ситуації. Для успішного використання умовних речень в конкретному контексті та передачі суті важливо вміти розрізнявати ці типи умовних речень.

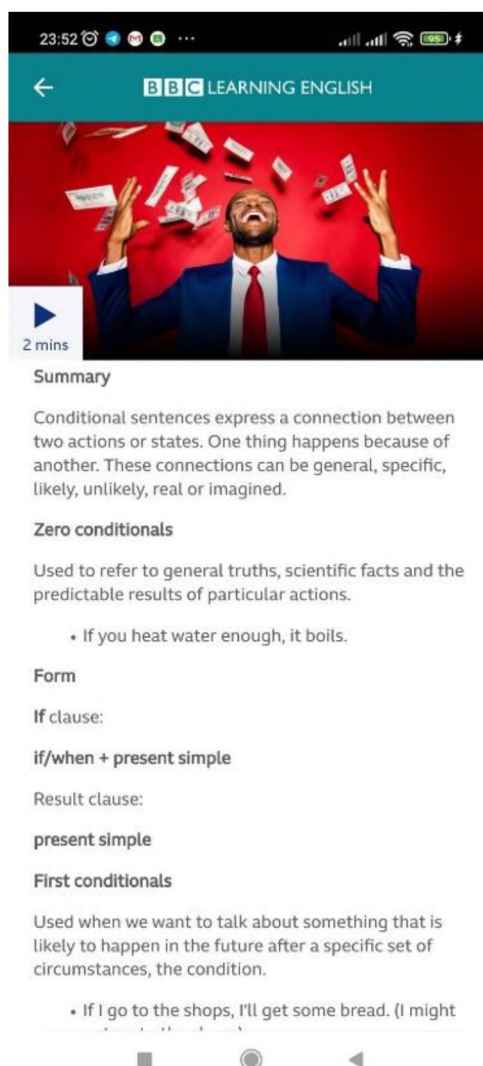

Рис. 2.2. Тема «Conditionals» у застосунку BBC Learning English

Після опрацювання теоретичного матеріалу виконувалися вправи як із підручника, так і в самому мобільному додатку, який уміщує автентичні тексти.

Опрацьовуючи тему «School is a learning and communication environment for young people», учням було запропоновано прослухати діалоги про школу, уміщені у BBC Learning English, пройти за ними тестування, а також скласти власні діалоги.

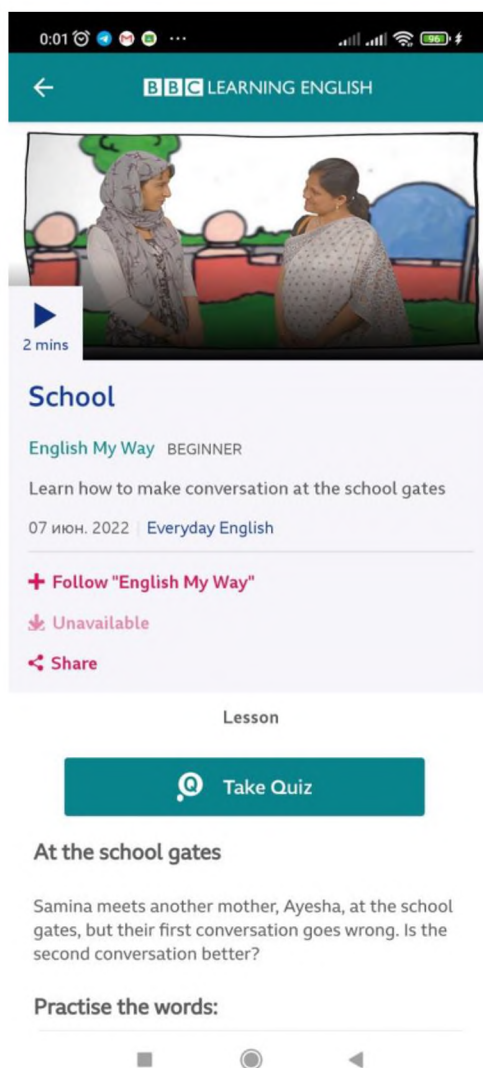

Рис. 2.3. Тема «School» у застосунку BBC Learning English

Здобувачі освіти змоделювали ситуації представлення одне одному та планування проєктів:

At the Classroom: Introducing Yourself

Teacher: Good morning, class! Today, we'll talk about the importance of communication in school. Let's start with introductions. Olena, please meet Dmytro and find out his interests.

Olena: Hi Dmytro! I'm Olena. What subjects do you enjoy?

Dmytro: Hi Olena! I really like science and math. How about you?

Olena: Nice! I'm into literature and art. We have a lot to share!

After School: Planning a Project

- Our teacher said we can pick any topic for the project. What about exploring how technology has changed education?
- That's interesting! We can interview teachers and students.
- And create a presentation. Let's meet at the library tomorrow to start our research.
- Perfect! See you then.

Після 4 тижнів після проведення констатувального етапу експерименту учням цих трьох класів було запропоновано виконати вправи із іншим створеним нами текстом:

Mastering 21st Century Skills for Lifelong Professional Success

As we stand at the intersection of technology, globalization, and innovation, the professional landscape of the 21st century demands a unique skill set for individuals to thrive. Whether embarking on a new career or seeking to advance in the current one, the mastery of essential skills tailored to the modern era is crucial.

Critical Thinking and Problem Solving: *In an era defined by rapid change and complexity, the ability to think critically and solve intricate problems is not just a skill but a necessity. Professionals must adeptly analyze situations, evaluate information, and devise innovative solutions to navigate uncertainty successfully. The capacity to approach challenges with a strategic mindset is key for individual and organizational success.*

Communication and Collaboration: *Effective communication is no longer confined to traditional channels. Mastery of digital communication tools, virtual collaboration platforms, and the cultivation of strong interpersonal skills are imperative. The modern workplace highly values teamwork, and the ability to collaborate seamlessly across diverse global teams is an essential skill set. Individuals who can express ideas clearly and collaborate effectively are poised for success in today's interconnected world.*

Technological Literacy: *Being technologically literate is not merely an asset but a fundamental requirement. Proficiency in digital tools, a foundational understanding of coding, and adaptability to emerging technologies are pivotal for*

success in various professions. Whether in data analysis, artificial intelligence, or information technology, staying abreast of technological advancements is crucial for professional relevance.

Creativity and Innovation: The expectation for professionals to approach challenges with creativity and innovative thinking has never been more pronounced. From developing new products to reimagining business strategies, a creative mindset is not just a competitive advantage but a prerequisite in today's dynamic and competitive job market.

Adaptability and Continuous Learning: The pace of change in the professional world necessitates a commitment to lifelong learning. Individuals must be adaptable, willing to embrace new technologies, industries, and work environments. Proactively acquiring new skills, whether through formal education or self-directed learning, ensures continuous professional growth and competitiveness.

Emotional Intelligence: Navigating interpersonal relationships is central to personal and professional success. Emotional intelligence, encompassing self-awareness, empathy, and effective conflict resolution, contributes to positive and productive work environments. Professionals with high emotional intelligence can build strong relationships, lead teams effectively, and navigate complex social dynamics.

Global and Cultural Awareness: In an interconnected world, professionals increasingly interact with diverse cultures. Understanding global perspectives and demonstrating cultural sensitivity is vital for effective communication and collaboration in international settings. Professionals who can navigate and appreciate cultural differences contribute to inclusive and globally successful organizations.

Entrepreneurial Mindset: Even within traditional employment settings, possessing an entrepreneurial mindset is advantageous. Proactivity, initiative, and a willingness to explore new opportunities contribute not only to personal growth but also to organizational innovation. Professionals who approach their roles with

an entrepreneurial spirit can identify and capitalize on opportunities for growth and improvement.

In conclusion, whether at the outset of a career or amidst professional growth, cultivating these 21st-century skills is essential for success in the dynamic and interconnected professional landscape. By doing so, individuals position themselves as agile contributors capable of navigating complexities and driving innovation in our ever-evolving world.

Як і за констатувального експерименту, перше завдання було на аудіювання. Вчитель прочитав текст і поставив за ним такі запитання (у дужках продано орієнтовні відповіді):

1. What skills are deemed essential for success in the 21st century professional landscape?

(Skills such as critical thinking, communication, technological literacy, creativity, adaptability, and more are considered essential.)

2. Why is critical thinking considered indispensable in the modern era?

(Critical thinking is crucial because it allows professionals to analyze situations, evaluate information, and devise innovative solutions in the face of uncertainty and complexity.)

3. How has the definition of effective communication expanded in the modern workplace?

(Effective communication now includes mastery of digital tools, virtual collaboration, and strong interpersonal skills, catering to the demands of an interconnected world.)

4. Why is technological literacy considered a fundamental requirement for success in various professions?

(Proficiency in digital tools, understanding coding basics, and adaptability to emerging technologies are pivotal for professional relevance and competitiveness.)

5. In what ways does a creative mindset contribute to success in today's job market?

(A creative mindset is a competitive advantage, helping professionals develop innovative solutions and approaches in a dynamic and competitive job market.)

6. *Why is adaptability emphasized as a crucial skill in the 21st century?*

(The pace of change requires individuals to be adaptable, willing to embrace new technologies, industries, and work environments for continuous professional growth.)

7. *How does emotional intelligence contribute to positive work environments?*

(Answer: Emotional intelligence, encompassing self-awareness, empathy, and effective conflict resolution, fosters positive interpersonal relationships and productive work environments.)

8. *Why is global and cultural awareness considered vital for effective communication and collaboration?*

(Professionals increasingly interact with diverse cultures, and understanding global perspectives ensures effective communication and collaboration in international settings.)

9. *What is the significance of possessing an entrepreneurial mindset within traditional employment settings?*

(An entrepreneurial mindset, characterized by proactivity and a willingness to explore new opportunities, contributes to personal growth and organizational innovation.)

10. *How does a commitment to lifelong learning enhance an individual's competitiveness in the job market?*

(Lifelong learning ensures that individuals stay relevant, adaptable, and continuously acquire new skills, enhancing their competitiveness in a rapidly evolving professional landscape.)

Друга вправа мала за мету перевірити граматичні навички старшокласників.

2. *Read the text about 21st Century Skills for Lifelong Professional Success and fill in the blanks using the correct verb tenses and modal verbs. Choose the answers from the options below.*

1. As individuals _____ (contemplate) their future professions, it's crucial to recognize and cultivate a set of skills tailored to the demands of the modern era.

a) contemplate; b) contemplating; c) contemplated; d) will contemplate

2. The field of robotics _____ (offer) a dynamic and promising career path for students in the 10th grade.

a) offering; b) offer; c) offers; d) offered

3. In today's rapidly evolving technological landscape, the demand for skilled professionals in robotics _____ (continue) to grow.

a) continue; b) continues; c) continuing; d) continued

4. Whether _____ (develop) new products or reimagining business strategies, cultivating a creative mindset is crucial in today's competitive job market.

a) develops; b) developed; c) develop; d) developing

5. The educational journey toward a career in robotics often _____ (begin) with a solid foundation in STEM subjects.

a) begin; b) beginning; c) begins; d) began

6. _____ (Explore) different career options is equally essential.

a) explore; b) explores; c) exploring; d) explored

7. The learning process _____ (involve) hands-on experience with hardware and software, fostering a holistic approach to technology.

a) involve; b) involves; c) involving; d) involved

8. _____ (Understand) the intricacies of robotics opens up a world of opportunities for students eager to make a meaningful impact on the future.

a) understand; b) understanding; c) understood; d) understands

Третє завдання полягало у перекладі тексту (його частини).

3. *Translate the text into Ukrainian.*

Оцінювання відбувалося за тими самими критеріями, що й за констатувального експерименту [6, с. 8 – 13].

2.3. Аналіз результатів педагогічного експерименту

Після проведення контрольного експерименту було зіставлено показники успішності здобувачів освіти в експериментальних класах, де в процесі навчання англійської мови було використано мобільні застосунки, і в контрольних класах, де заняття і самостійна робота подавалися за традиційною методикою (табл. 2.4 – 2.5)

Табл. 2.4. Розподіл учнів за рівнем навчальних досягнень з англійської мови на констатувальному етапі педагогічного експерименту

Рівень навчальних досягнень учнів	10 клас Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області		11 клас Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області		10 клас Середино-Будського ліцею №2 Середино-Будської міської ради Сумської області.	
	абсол.	у %	абсол.	у %	абсол.	у %
початковий	3	11,54%	4	12,5%	4	16,67%
середній	12	46,15%	15	46,87%	9	37,5%
достатній	10	38,46%	12	37,5%	9	37,5%
високий	1	3,85%	1	3,13%	2	8,33%
усього	26	100%	32	100%	24	100%

Табл. 2.5. Розподіл учнів за рівнем навчальних досягнень з англійської мови на контрольному етапі педагогічного експерименту

Рівень навчальних досягнень учнів	10 клас Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської	11 клас Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської	10 клас Середино-Будського ліцею №2 Середино-Будської міської

	ради Сумської області		ради Сумської області		ради Сумської області.	
	абсол.	у %	абсол.	у %	абсол.	у %
початковий	1	3,85%	3	9,37%	3	12,5%
середній	9	34,61%	14	43,75%	10	41,66%
достатній	13	50%	14	43,75%	9	37,5%
високий	3	11,54%	1	3,13%	2	8,33%
усього	26	100%	32	100%	24	100%

Таким чином, в експериментальному 10-му класі Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області високий рівень сформованості навчальних досягнень зріс із 3,85% до 11,54%, достатній – із 38,46% до 50%. Відповідно змінилися показники початкового і середнього рівнів у сторону зменшення.

В контрольному 11 класі Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області засвідчено відсутність динаміки змін високого рівня навчальних досягнень учнів, у той же час достатній рівень зріс із 37,5% до 43,75%, що, вочевидь, зумовлено оволодінням новими знаннями в процесі навчання за традиційною методикою. У зв'язку з цим початковий і середній рівні зазнали незначних змін у сторону їх зменшення.

В іншому контрольному класі (10 клас Середино-Будського ліцею № 2 Середино-Будської міської ради Сумської області) кількість осіб, які виконали завдання на високий і достатній рівні, не зазнала змін. Незначні зрушення спостережено тільки щодо початкового і середнього рівнів.

Результати до і післяекспериментальних зрізів унаочнено в діаграмах (рис. 2.4 – 2.6).

Рис. 2.4. Рівні навчальних досягнень з англійської мови учнів 10 класу Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області

Рис. 2.5. Рівні навчальних досягнень з англійської мови учнів 11 класу Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області

Рис. 2.6. Рівні навчальних досягнень з англійської мови учнів 10 класу Середино-Будського ліцею №2 Середино-Будської міської ради Сумської області

Отже, отримані результати уповажнюють на висновок про ефективність застосування мобільних застосунків у процесі вивчення англійської мови.

Висновки до розділу 2

Мобільні застосунки для вивчення англійської мови стануть у пригоді як під час проведення уроків, так і для організації самостійної роботи старшокласників. За допомогою цього спеціалізованого програмного забезпечення учні можуть розвивати граматичні навички (говоріння і письмо), збагачувати свій словниковий запас.

Мобільні додатки мають як свої переваги (зручність та доступність, можливість індивідуалізації навчання, взаємодія з іншими людьми, візуалізація контенту, аудіосупровід, відсутність необхідності мати із собою велику кількість друкованих матеріалів, простеження прогресу), так і недоліки (відсутність взаємодії з користувачами наживо, відсутність мотивації до вивчення іноземної мови через окремі додатки, залежність від інтернет-з'єднання, нав'язлива реклама, платний контент, відволікання від навчання).

У ході проведення педагогічного експерименту з'ясовано, що використання в освітньому процесі мобільних додатків для вивчення іноземної мови мало позитивний вплив на підвищення рівня сформованості навчальних досягнень старшокласників.

ВИСНОВКИ

Сучасні зарубіжні та українські педагогічні наукові студії спрямовані на пошук ефективних шляхів удосконалення освітнього процесу та упровадження новітніх засобів навчання. Мобільні технології сприяють вивченню освітнього контенту незалежно від місця та часу, що робить їх особливо зручними для людей, які ведуть активний спосіб життя або мають обмежений доступ до традиційних засобів навчання.

На підставі аналізу наукової літератури з теми дослідження з'ясовано, що мобільне навчання є процесом отримання знань, вмінь чи навичок за допомогою мобільних пристроїв.

Використання спеціалізованих мобільних застосунків для вивчення англійської мови активізує та покращує процес її вивчення, сприяє формуванню стійких мовних навичок, зокрема комунікативних, та може суттєво поліпшити якість навчання здобувачів освіти. За групового вивчення англійської мови з використанням мобільних додатків викладачеві легше відстежувати прогрес учнів, що сприяє покращенню контролю з його сторони. Упровадження мобільних застосунків передбачає велику свободу і можливість індивідуалізації навчання. Вчитель може визначити оптимальний спосіб і частоту використання їх залежно від конкретних освітніх цілей, які ставлять на уроці й поза ним.

Для мобільних пристроїв на платформах Android та iOS створено величезну кількість програм, які спрямовані на покращення рівня володіння іноземною мовою користувачами. З'ясовано, що одними з найбільш популярних застосунків для вивчення англійської є Babbel, BBC Learning English, Busuu, Duolingo, EWA, Grammarly, Lingualeo, Memrise, Mondly, Mosalingua, Preply, Rosetta Stone, Speakly, HelloEnglish, HelloTalk, HiNative, QLango. Вони мають як переваги, так і недоліки (слабкі сторони).

Визначено, що найбільш популярні застосунки для вивчення англійської мови зорієнтовані на засвоєння словникового запасу, вивчення граматики,

розвиток навичок аудіювання, правопису, спілкування. Окремі з них – Babbel, Duolingo, EWA, Memrise – застосовують ігрові практики, що підвищує мотивацію до навчання.

Проаналізовані мобільні додатки містять різноманітні завдання, які стануть корисними як під час уроків англійської мови, так і для організації самостійної позааудиторної роботи старшокласників.

Для оцінювання ефективності застосування мобільних застосунків під час вивчення англійської мови як іноземної серед старшокласників Середино-Будського ліцею №1 Середино-Будської міської ради Сумської області і Середино-Будського ліцею № 2 Середино-Будської міської ради Сумської області було проведено дослідження. Педагогічний експеримент організовано у три етапи: констатувальний, формувальний і контрольний. Констатувальний етап експерименту передбачав з'ясувати рівень володіння учнями 10 і 11 класів іноземною мовою. На формувальному етапі експерименту в одному із класів вивчення англійської мови відбувалося з використанням мобільних застосунків, в інших – за традиційною методикою.

Контрольний зріз засвідчив, що в експериментальному класі високий рівень сформованості навчальних досягнень зріс із 3,85% до 11,54%, достатній – із 38,46% до 50%. В контрольних класах зміни в динаміці навчальних досягнень учнів не такі суттєві, що засвідчує ефективність систематичного застосування мобільних застосунків під час навчання англійської мови.

Перспективою подальшого дослідження вбачаємо у виробленні методичних рекомендацій щодо застосування мобільних застосунків для вивчення іноземних мов із експериментальною їх перевіркою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андреева Н. О. Мобільне навчання як нова технологія організації самостійної роботи студентів при вивченні іноземної мови. С. 3 – 8. URL : http://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/5020/571636/sitepage_72/files/zbirka_internet_konferencii_1__2.pdf (дата звернення: 13.11.2022).
2. Власюк І. В. Мобільний телефон – невід’ємна новітня технологія навчання на заняттях іноземної мови. *Молодий вчений*. 2018. № 7 (59). С. 60 – 63.
3. Ворона Т. О., Корягіна А. Ю. Використання мобільного телефону для розвитку різних видів мовленнєвої діяльності на заняттях з іноземної мови. *Закрапатські філологічні студії*. 2019. № 8. Т. 2. С. 57 – 61.
4. Гаманюк В. E-Learning, M-Learning, Blended Learning і дистанційне навчання у системі іншомовної освіти Німеччини. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2012. № 2. С. 211 – 220.
5. Жуковський В. М., Сімак К. В. Класифікація технічних засобів нового покоління у процесі викладання англійської мови у ВНЗ. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна*. 2015. Вип. 52. С. 105 – 107.
6. Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році. Іноземна мова. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2022/08/20/01/Dodatok.5.inozemni.movy.20.08.2022.pdf> (дата звернення: 21.10.2022).
7. Карпюк О. Д. Англійська мова (10-й рік навчання) (English (the 10th year of studies)) : підручник для 10-го класу закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту. Тернопіль, 2018. 256 с.
8. Красуля А. В., Кримова А. В. Особливості мобільного навчання для формування навичок аудіювання у студентів-перекладачів. *Сучасні*

підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 12 квітня 2018 року.
URL : <http://www.kamts1.kpi.ua/node/2463>. (дата звернення: 25.10.2022).

9. Красуля А. В., Лоян К. А. Переваги та недоліки мобільних інформаційно-комунікативних технологій навчання англійської мови студентів вищих навчальних закладів. *Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: матеріали V Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів, викладачів та співробітників, м. Суми, 19 – 20 квітня 2018 року.* Суми, 2018. С. 272 – 273.

10. Красуля А. В., Шумило А. О. Застосування мобільних технологій з метою розвитку іншомовної лексичної компетентності учнів при вивченні англійської мови. *Теоретична і дидактична філологія : збірник наукових праць. Серія «Філологія».* 2020. Вип. 32. С. 49 – 59.

11. Мардаренко О. В. Інтерактивні комунікативні технології освіти: мобільне навчання як нова технологія в підвищенні мовної компетенції студентів немовних ВНЗ. *Інформатика та математичні методи в моделюванні.* 2013. № 3. Т. 3. С. 288 – 293.

12. Мобільні застосунки для вивчення іноземних мов. URL : <https://mon.gov.ua/ua/news/mobilni-zastosunki-dlya-vivchennya-inozemnih-mov> (дата звернення: 04.10.2022).

13. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf> (дата звернення: 13.05.2023).

14. Педагогічний експеримент : навч.-метод. посібн. ; укладач О. Е. Жосан. Кіровоград, 2008. 72 с.

15. Рогульська О. О., Тарасова О. В. М-learning як інноваційна технологія у навчанні іноземної мови. *Сучасні інформаційні технології та*

інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. Київ – Вінниця, 2016. Вип. 45. С. 318 – 321.

16. Семеріков С. О., Стрюк М. І., Моїсеєнко Н. В. Мобільне навчання: історико-технологічний вимір. *Теорія і практика організації самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів : монографія.* Кривий Ріг, 2012. С. 188 – 242.

17. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти : навч.-метод. посіб. Луцьк, 2009. 460 с.

18. Скрипник Н. Про використання методів мобільного навчання при вивченні іноземної мови у немовних ЗВО. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки.* 2019. № 2 (65). С. 274 – 278.

19. Теплицький І. О., Семеріков С. О., Шокалюк С. В. Основні елементи технології мобільного навчання. *Інформаційні технології в освіті, науці і техніці : матеріали VI Всеукраїнської конференції молодих науковців ІТОНТ – 2008 (м. Черкаси, 5 – 7 травня 2008 року).* Черкаси, 2008. С. 106 – 107.

20. Шапран Л. Ю., Куниця Л. І., Чередніченко Г. А. Дидактичні можливості використання автоматизованих навчальних курсів вивчення іноземних мов. *Нові технології навчання.* Київ, 2006. С. 98 – 101.

21. Шевчук Л. О. Використання інноваційних технологій у навчанні іноземної мови. *Інноваційна педагогіка.* 2018. Вип. 6. С. 192 – 195.

22. Шевчук Л. О. Використання інноваційних технологій у процесі викладання англійської мови студентам технічних спеціальностей. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія : Психолого-педагогічні науки.* 2013. № 2. С. 118 – 122.

23. Aameri Al, Suleiman K. The use of mobile phones in learning English language by Sultan Qaboos University Students: Practices, attitudes and challenges. *Canadian Journal on Scientific & Industrial Research.* 2011. № 2 (3). P. 143 – 152.

24. Ababneh S. Using Mobile Phones in Learning English: The Case of Jordan. *Journal of Education and Human Development*. 2017. Vol. 6. № 4. <https://doi.org/10.15640/jehd.v6n4a14>.
25. Alsied S. M. The Role of Mobile Phones as Effective Tools for Language Learning by Libyan EFL Learners. *Journal of English Education and Linguistics Studies*. 2019. № 6(2). P. 135 – 163. <https://doi.org/10.30762/jeels.v6i2.1234>.
26. Andujar A., Salaberri-Ramiro M. S., Martínez M. S. C. Integrating Flipped Foreign Language Learning through Mobile Devices: Technology Acceptance and Flipped Learning Experience. *Sustainability*. 2020. Vol. 12 (3). DOI: 10.3390/su12031110.
27. Armstrong C. Books in a Virtual World: The Evolution of the e-book and its lexicon. *Journal of Librarianship and Information Science*. 2008. № 40, Issue 3. P. 193 – 206.
28. Badaki M., Naderi F., Ayati M. Effects of Mobile Learning on Paramedical Students' Academic Achievement and Self-regulation. *Future of Medical Education Journal*, 2013. № 3 (3). P. 24 – 28. DOI: 10.22038/FMEJ.2013.1524.
29. Ballagas R., Rohs M., Sheridan J., Borchers J. BYOD: Bring Your Own Device. URL : <https://www.vs.inf.ethz.ch/publ/papers/rohs-byod-2004.pdf> (дата звернення: 29.08.2023).
30. Bax S. CALL – past, present and future. *System*. 2003. Vol 31. P. 13 – 28.
31. Beatty K. Mobile Language Learning: The World in Our Hands. URL : <https://kenbeatty.ca/2017/04/20/mobile-language-learning> (дата звернення: 28.11.2022).
32. Big Issues in Mobile Learning : Report of a workshop by the Kaleidoscope Network of Excellence Mobile Learning Initiative ; Edited by Mike Sharples. Nottingham, 2007. 40 p.

33. Boser K., Wayland S. 7 Apps That Teach Literacy Skills: Visual and Sonic Aids Can Help Students with Language Disorders Improve Their Reading, Writing and Speaking. URL : <https://thejournal.com/articles/2014/03/20/7-apps-that-teach-literacy-skills.aspx> (дата звернення: 08.09.2023).
34. Brabazon T. Mobile learning: the iPodification of Universities. *Nebula: A Journal of Multidisciplinary Scholarship*. 2007. Vol. 4, Iss. 1. P. 15 – 25.
35. Brann A., Gray T., Zorfass J. Using Multimedia to Support Reading Instruction. URL : <https://www.ldonline.org/ld-topics/reading-dyslexia/using-multimedia-support-reading-instruction> (дата звернення: 25.11.2022).
36. Brata K. C., Brata A. H. User experience improvement of japanese language mobile learning application through mental model and A/B testing. *International Journal of Electrical and Computer Engineering*. 2020. Vol. 10(3). P. 2659-2667. DOI: 10.11591/ijece.v10i3.pp2659-2667.
37. Byrnes H. Advanced language learning: The contribution of Halliday and Vygotsky. London/New York. vi + 268 p.
38. Cabrera-Solano P., Quinonez-Beltran A., Gonzalez-Torres P., Ochoa-Cueva, C., Castillo-Cuesta, L. Enhancing EFL students' active learning by using 'formative' on mobile devices. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*. 2020. Vol. 15(13). P. 252-263. DOI: 10.3991/ijet.v15i13.13975.
39. Chinnery G. M. Going to the MALL: Mobile Assisted Language Learning. *Language Learning & Technology*. 2006, № 10. P. 9 –16.
40. Deelip K., Faruk K., Gadilohar H., Baviskar D. Modern Approaches and Methods in Teaching English Language. *International Journal of Research & Innovation*. 2016. Vol. 2. Iss. 3. P. 6 – 13.
41. Elphick M. The Impact of Embedded iPad Use on Student Perceptions of Their Digital Capabilities. *Education Sciences*. 2018. Vol. 8 (3). P. 102. DOI: <https://doi.org/10.3390/educsci8030102>.
42. Golonka E. M., Bowles A. R., Frank V. M., Richardson D. L., Freynik S. Technologies for Foreign Language Learning: A Review of Technology

Types and Their Effectiveness. *Computer Assisted Language Learning*. 2014. № 27 (1). P. 70 – 105. URL : <https://www.learntechlib.org/p/153571> (дата звернення: 25.08.2023).

43. Goundar, S. What is the Potential Impact of Using Mobile Devices in Education. *GlobDev*. 2011. URL : <https://aisel.aisnet.org/globdev2011/16> (дата звернення: 28.09.2023).

44. Grego J., Vesselinov R. Duolingo Effectiveness Study – Final Report. SC: Statistics Department University of South Carolina, 2012. 24 p.

45. GÜnday R., Qamlioglu y. T. Digital resources in foreign language teaching/learning. *Synergies Turquie*. 2016. № 9. P. 69 – 80. URL : https://www.researchgate.net/publication/316688030_Digital_resources_in_foreign_language_teachinglearning.

46. Horbatiuk L., Kravchenko N., Aliksieieva H., Lipych V., Rozumna T. Use of Mobile Applications for Foreign Language Lexical Competence Formation. *Journal of History Culture and Art Research*. 2019. Vol. 8. № 3. P. 113 – 124. <https://doi.org/10.7596/taksad.v8i3.2093>.

47. Hsu H. T., Lin, C. C. Extending the Technology Acceptance Model of College Learners' Mobile-Assisted Language Learning by Incorporating Psychological Constructs. *British Journal of Educational Technology*. 2022. № 53(2). <https://doi.org/10.1111/bjet.13165>.

48. Hughes A., Lascaratou A. Competing Criteria for Error Gravity. *English Language Teaching Journal*. 1982. Vol. 36. № 3. P. 175 – 182.

49. Innovations in learning technologies for English language teaching ; ed. by Gary Motteram. London, 2013. 201 p.

50. Kaba F. Teaching and Studying Literature in the Digital Era – From Text to Hypertext. *Turkophone*. 2017. Vol 4. Iss. 1. P. 6 – 13.

51. Khaddage F., Lattenmann C. The future of mobile apps for teaching and learning. *Handbook of mobile learning*. NY, 2013. P. 119 – 128.

52. Khan A., Qayyum N., Shaik M., Ali A., Bebi Ch. Study of Blended Learning Process in Education Context. *International Journal Modern Education and Computer Science*. 2012. № 9. P. 23 – 29.
53. Kostikova I., Holubnycha L., Fomenko K., Shevchuk A., Kadaner O., & Moshynska O. The Psycholinguistic Standpoints in English Speech Activity. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*/ 2020. Vol. 11. Iss. 2. P. 199 – 210. <https://doi.org/10.18662/brain/11.2/83>.
54. Kukulska Hulme. A, Norris L., Donohue J. Mobile pedagogy for English language teaching: a guide for teachers. London, 2015. 43 p.
55. Laufer B. The development of passive and active vocabulary in a second language: Same Or different? *Applied Linguistics*. 1998. Vol. 19. Iss.2. P. 255 – 271. <https://doi.org/10.1093/applin/19.2.255>.
56. Lee H. J., Messom C., Yau K. A. E-Textbooks: Types, Characteristics and Open Issues. *Journal of Computing*. 2012. Vol. 4. Iss. 9. P. 155 – 161.
57. Lee H. J., Messom C., Yau K. A. «Can an electronic textbook be part of K-12 education?: Challenges, technological solutions, and open issues». *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*. 2013. Vol. 12. № 1. P. 32 – 44.
58. Nalliveetil G, Alenazi T. The Impact of Mobile Phones on English Language Learning: Perceptions of EFL Undergraduates. *Journal of Language Teaching and Research*. 2016. Vol. 7. No. 2. P. 264 – 272.
59. Naismith L., Sharples M., Vavoula G., Lonsdale P. Literature Review in Mobile Technologies and Learning. A Report for NESTA Futurel. 2004. URL : https://www.researchgate.net/publication/32231645_Literature_Review_in_Mobile_Technologies_and_Learning (дата звернення: 28.10.2022).
60. Nisbet D., Austin D. Enhancing ESL Vocabulary Development Through the Use of Mobile Technology. *Journal of Adult Education*. 2013. Vol. 42. № 1. P. 1–7.
61. Huzairin, Putrawan G. E., Riadi B. Technology and language learning: English as a foreign language learner’s use of smartphones for online informal

learning in Indonesia. *Belo Horizonte*. 2020. Vol. 13. № 3. P. 103 – 120. DOI: 10.35699/1983-3652.2020.24657.

62. Scarcella R. *Academic English: A conceptual framework*. Irvine, 2003. 44 p.

63. Schiefelbein J. Development and user experience evaluation of language learning mobile applications. Tartu, 2019. 54 p. URL : https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/65159/Joshua_%20Michael_Schiefelbein_ma.pdf (дата звернення: 14.11.2022).

64. Schugar H. R., Smith C. A., Schugar J. T. Teaching with Interactive Picture E-Books in Grades K-6. *The Reading Teacher*. 2013. No. 66 (8). <https://doi.org/10.1002/trtr.1168>.

65. Stockwell G., Hubbard P. Some emerging principles for mobile-assisted language learning. *The International Research Foundation for English Language Education*. 2013. URL : http://www.tirfonline.org/wp-content/uploads/2013/11/TIRF_MALL_Papers_StockwellHubbard.pdf (дата звернення: 30.09.2023).

66. Trainin G., Deng Q. Learning Vocabulary with Apps: From Theory to Practice. *The Nebraska Educator*. 2015. № 2. P. 49 – 69.

67. Traxler J. Current State of Mobile Learning. *Mobile Learning: Transforming the Delivery of Education and Training*. 2009. P. 9 – 24.

ДОДАТКИ

Додаток А.

Анкета для учнів

Перевірка стану використання учнями мобільних застосунків для вивчення іноземної мови

1. Чи маєте ви досвід використання мобільних додатків для вивчення англійської мови?
 - Так
 - Ні
2. Які мобільні додатки ви використовуєте для навчання англійської мови?
3. Як часто ви використовуєте мобільні додатки для навчання англійської мови?
 - Щодня
 - Кілька разів на тиждень
 - Рідко
4. Які аспекти володіння англійською мовою ви покращили за допомогою мобільних додатків?
5. Чи впевнені ви в якості навчального матеріалу, який надають мобільні додатки?
 - Так, повністю впевнений/впевнена
 - Деякі додатки є якісними, але не всі
 - Ні, не впевнений/впевнена
6. Чи вважаєте ви, що використання мобільних додатків полегшує процес навчання англійської мови у старшій школі?
 - Так
 - Ні
7. Які переваги ви бачите в використанні мобільних додатків для навчання англійської мови?
8. Які недоліки або обмеження ви бачите у використанні мобільних додатків для навчання англійської мови?
9. Чи рекомендували б ви використання мобільних додатків для навчання англійської мови у старшій школі іншим учням?
 - Так
 - Ні